

Libitiku

Contents

Libitiku

Igpewun-a

K a kaluwasan te *Libitiku* iyan ka “Ka in-umew rin” ne iyan ka me talagpanubad eyew te pegpatuman te me balaud ne imbehey te Manama kandan.

I mpalintuuwan te me etew ne si Muwisis ded ka migsulat te seini ne libru diye te Bubungan ne Sinay te timpu te nangekampu sikandan diye, su egkabasa seini diye te: 1:1, 4:1, 6:1,24, wey te 8:1.

K a Libitiku ne baseen meytenged seini te eleg ne egbatasanen te me kabuhalan ni Israil eyew eg-isipen sikandan ne malinis te Manama. Ka sabeka ne paahi ne eg-isipen sikandan ne malinis te Manama iyan ka pegpanubad te igkeupii te Manama.

N e eyew egkaay-ayaran iya ka pegpanubad, mig-alam ka Manama te etew ne si Aarun wey te me kabuhalan din. Ka nenasulat te seini ne baseen Ka me balaud meytenged te me halad wey te me pegpanubad 1:1–7:38 Ka peghalad engki Aarun wey te me anak din ne me lukes eyew egkeyimu ne me talagpanubad 8:1–10:20 Ka me balaud meytenged te peglinis wey te kene ne malinis 11:1–15:33 Ka aldew te pegpasaylu te sale 16:1-34 Ka me balaud meytenged te pegpamatulus te pegkeetew wey te pegsimba 17:1–27:34

Ka egtutungen ne igpanubad

1 In-umew te Magbebaya ne Manama si Muwisis diye te Balungbalung ne Temuwanan ¹ wey ingkahian, ² “Kahii nu ka me kabuhalan ni Israil ne emun ke due egpanubad te mananap diye te Magbebaya, keilangan ne iyan din igpanubad ka karniru, wey ke kambing naa. ³ Ke baka ka igkeupii rin ne igpanubad eyew egtutungen, keilangan ne turu seini ne ware nabalbalangi. Igpanubad din sika ne baka diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan eyew egdawaten te Magbebaya. ⁴ Igdagket din ka palad din diye te ulu te baka ne egtutungen ne igpanubad wey egdawaten te Magbebaya ka pegpalangesa eyew iglinis te sale. ⁵ Ne eggilangen din ka turu ne baka diye te tangkaan te Magbebaya.

Ne ka langesa rue, iglingut igsawig te me talagpanubad ne me kabuhalan ni Aarun diye te altar ne egunturan te igpanubad, ne diye te gumawan ne egkatangkaan te Balungbalung ne Temuwanan. ⁶ Ne egluwitan te migpanubad ka mananap wey egpangpupalen din e seini. ⁷ Ne egtetemeg e diye te altar ka me talagpanubad ne kabuhalan ni Aarun wey egay-ayaran dan te egteteg ka me kayu. ⁸ Ne igpaayad-ayad dan e igpanahu diye te altar ne intemehan ka impanggupalan wey iglagkes dan degma ka ulu wey ka tabe. ⁹ Piru eglu-luan pad te etew ne egpanubad ka me tahu te getek wey ka me paa te baka. Mesi egkeimpusan e, egtutungen e te talagpanubad ka intiru ne igpanubad diye te altar, wey meemut ka lansi due diye te Magbebaya ne Manama.

¹+ 1:1 Ka Balungbalung ne Temuwanan impeyimu te Magbebaya ki Muwisis eyew diye sikandin egpakigkita wey ke egpakita naa te keet-etawan din.

10“Ne emun ke karniru wey ke kambing naa ka egtutungen ne igpanubad te sabeka ne etew, keilangan ne lukesan seini wey ware nabalbalangi. ¹¹ Eggilangen din seini diye te igkahibang ne balabahan te altar ne tutunganan te igpanubad ne diye te tangkaan te Magbebaye. Ne ka langesa te sika ne igpanubad, ig-sawig diye te me kakiliran te altar te me talagpanubad ne me kabuhalan ni Aarun. ¹² Ne egpanggupalen e seini te etew ne egpanubad wey egpaay-ayaran e seini igpanahu te me talagpanubad diye te altar ne intemehan wey iglagkes dan degma ka ulu wey ka tabe. ¹³ Piru eglu-luan pad te etew ne egpanubad ka me tahu te getek wey ka me paa te karniru. Ke egkeimpusan e, egtutungen e te talagpanubad ka intiru ne igpanubad diye te altar, wey meemut ka lansi due diye te Magbebaye ne Manama.

14“Emun ke manuk-manuk ka egtutungen ne igpanubad te sabeka ne etew, keilangan ne selepati seini wey ke tukmu naa. ¹⁵ Eg-uyanen seini te talagpanubad diye te altar wey eggulibiren din ka lieg taman te egkatempug, ne egtutungen din e ka ulu diye te altar ne eg-unturan te egtutungen. Ne igpatihis din ka langesa diye te kakiliran te altar. ¹⁶ Ne egpamulbulan din seini wey eg-aween din ka abenan wey igdepak din seini diye te tahuanan te abu ne diye te lenged te altar dapit te igsile. ¹⁷ Egpeglimangen din te eggen-gen ka pakpak wey egbintengen din seini taman te egkapekang, piru kene din de egpeteen. Ne egtutungen din e seini langun diye te altar ne eg-unturan te egtutungen, wey meemut ka lansi due diye te Magbe-

baye ne Manama.”

Ka peghalad te egkakeen diye te Magbebaye

2“Ke due egkeupian ne eghalad diye te Magbebaye ne Manama te egkakeen, ² keilangan ne amana ne meupiya ka harina ne ighalad din wey eg-itisan din sika te mentika wey egsewuhan din te meemut ne insinsu. ² Ne eg-uyanen din sika diye te me talagpanubad ne me kabuhalan ni Aarun. Ne eggamak ka talagpanubad te harina ne amana ne meupiya ne insewuhan te mentika wey te langun ne insewug ne meemut ne insinsu. Ne egtutungen sika diye te altar isip pegsuman-suman te Magbebaye, wey meemut sika diye te Magbebaye. ³ Ka egkasame te inhalad, kandan e te me talagpanubad ne me kabuhalan ni Aarun wey amana ne matulus sika su baad ma te inhalad diye te Magbebaye.

4“Ke due eghalad te paan ne inggilutu diye te hilutuanan te paan, keilangan ne iyan din eggilutuen ka harina ne amana ne meupiya wey kene egsewuhan te patulin. Egkaayun ne ighalad ka makepal ne paan ne insewuhan te mentika wey ke manipis naa ne paan ne inlakulasan te mentika. ⁵ Ne emun ke due eghalad te paan ne diye hilutua te kale, keilangan ne iyan din eggilutuen ka harina ne amana ne meupiya ne insewuhan te mentika piru ware sewuhi te patulin. ⁶ Egteptepiken din sika wey eg-itisan te mentika—sika ka egkakeen ne ighalad.

² + 2:1 harina seini ne egpuun te sibada wey trigu.

7“Ke diye hilitua te kale ka paan ne ighalad, keilangan ne iyan eggilutuen ka harina ne amana ne meupiya wey egsewuhan te mentika. 8 Eg-uyanen din seini diye te talagpanubad wey ka talagpanubad e ka eg-uyan due diye te altar ne eg-unturan te egtutungen eyew ighalad diye te Magbebaya. 9 Ne egkuwa ka talagpanubad te seeye se paan ne inhalad e wey egtutungen din seini eyew te pegpapitew ne ka langun nakahalad e te Magbebaya, wey meemut sika diye te Magbebaya. 10 Ka egkasame te ighalad, kandan e te me talagpanubad ne me kabuhalan ni Aarun wey matulus seini su baad ma te inhalad diye te Magbebaya.

11“Ka langun ne egkakeen ne ighalad, keilangan ne ware patulin, su kene kew egkaayun ne egtutung te patulin wey ke teneb naa ke eghalad kew diye te Magbebaya. 12 Egkaayun ne ighalad niyu diye te Magbebaya ka an-anayan ne me behas te me pinamula niyu piru kene egkaayun ne egtutungen sika diye te altar isip halad ne meemut. 13 Asini niyu ka langun ne egkakeen ne ighalad. Keilangan ne kene egkaawe ka asin su ka asin palineu te kasabutan niyu te Magbebaya.

14“Ke eghalad kew diye te Magbebaya te an-anayan ne me behas te egketuen ne me pinamula, iyan niyu ihalad ka inggaling wey ke insandag naa ne me trigu. 15 Itisi niyu sika te mentika wey sewuhi niyu te meemut ne insinsu. Sika ka egkakeen ne ighalad. 16 Ne egtutungen te talagpanubad ka duma ne inggaling ne egpuun te egkakeen ne ighalad ne in-sewuhan te mentika lagkes ka langun ne meemut ne insinsu ne in-sewug.

Egtutungen sika ne ighalad eyew te pegpapitew ne ka langun nakahalad e diye te Magbebaya.”

Ka igpanubad diye te Magbebaya para te keupianan

3“Ke due egpanubad te baka diye te Magbebaya ne Manama eyew igpanubad para te keupianan, keilangan ne ware seini nabalbalangi, turu ma wey se beyan. 2 Igdagket din ka palad din diye te ulu te baka wey eggilangan din seini diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan. Ne ka langesa te baka, iglingut igsawig te me talagpanubad ne me kabuhalan ni Aarun diye te me kakiliran te altar ne eg-unturan te egtutungen. 3 Te sika ne igpanubad, egkuwa ka talagpanubad te me baad ne egtutungen din para te Magbebaya, ne iyan ka langun ne tabe diye te getek, 4 ka me iihian wey ka nandeket ne me tabe kayi, wey ka atey ne indeketan te tabe. 5 Ne egtutungen sika te me talagpanubad ne me kabuhalan ni Aarun, diye te altar ne eg-unturan te igpanubad, duma te igmanubad ne egtutungen, wey meemut ka lansi due diye te Magbebaya ne Manama.

6“Ke karniru wey ke kambing naa ka igpanubad te etew diye te Magbebaya eyew igpanubad para te keupianan, keilangan ne ware seini nabalbalangi, lukesan ma wey se beyan. 7 Ke nati te karniru ka igpanubad din, eg-uyanen din seini diye te Magbebaya. 8 Igdagket din ka palad din diye te ulu te karniru wey eggilangan din seini diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan. Ne ka langesa te lukesan ne karniru, iglingut igsawig te me talagpanubad ne me kabuhalan ni Aarun diye te me kakiliran te altar

ne eg-unturan te egtutungen. ⁹ Ne egkuen din ka tabe, ka tabe ne diye te ikug ne impekpek te egtempug, wey ka langun ne tabe ne diye te getek wey ka diye te bituka, ¹⁰ ka me iihian wey ka nandeket ne me tabe kayi, wey ka atey ne indeketan te tabe. ¹¹ Egtutungen seeye langun te talagpanubad diye te altar eyew igpanubad diye te Magbebaya ne Manama. ³

12“Ke kambing ka igpanubad din diye te tangkaan te Magbebaya, ¹³ igdagket din ka palad din diye te ulu te kambing wey eggilangen din seini diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan. Ne ka langesa due, iglingut igsawig te me talagpanubad ne kabuhalan ni Aarun diye te altar ne eg-unturan te egtutungen. ¹⁴ Ne puun te igpanubad, egkuwa ka talagpanubad te egtutungen ne igpanubad para te Magbebaya ne iyan ka tabe diye te bituka, ¹⁵ ka me iihian wey ka nandeket ne me tabe kayi, wey ka atey ne indeketan te tabe. ¹⁶ Egtutungen seeye langun te talagpanubad diye te altar eyew igpanubad diye te Magbebaya ne Manama. ⁴ ¹⁷ Eggimuwen niyu seini ne tulumanen te ware egtamanan lagkes ka langun ne egpakasinundul pad ne kabuhalan niyu, minsan hendei kew eg-ugpe ne kene kew keen te tabe wey ke langesa naa.”

Ka me halad ne iglinis te sale

4Ne ingkahian te Magbebaya ne Manama si Muwisis, ² “Kahii nu ka me kabuhalan ni Israil ne emun ke due etew ne nakasale te minsan nekey te

me suhu te Magbebaya ne ware tuyui, seini ka eggimuwen dan:

3“Emun ke iyan egpakasale ka Labew ne Talagpanubad ne egpakalagkes ka me kabuhalan ni Israil, keilangan ne eg-uyan sikandin diye te Magbebaya te turu ne nati te baka ne ware nabalbalangi eyew igpanubad ne iglinis te sale din. ⁴ Ne diye din seini eg-uyana te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan wey igdagket din ka palad din te ulu te turu ne nati te baka, wey eggilangen din seini diye te tangkaan te Magbebaya. ⁵ Egkataman, egkuwa ka Labew ne Talagpanubad te langesa te turu ne baka wey eg-uyanen din seini diye te seled te Balungbalung ne Temuwanan. ⁶ Ne ig-eled din te langesa ka kemel rin wey igpabesik din seini te kapapitu diye te tangkaan te kurtina ne indingding te Amana ne Matulus ne Sinabeng ne diye ka Magbebaya. ⁷ Ne egpulitan din degma te langesa ka me sungey-sungey te altar ne tutunganan te insinsu ne diye te tangkaan te Magbebaya ne diye te seled te Balungbalung ne Temuwanan. Ne ka egkasame ne langesa, ig-itis din diye te pabunsuranan te altar ne eg-unturan te egtutungen ne diye te gumawan te Balungbalung. ⁸ Ne egkataman, eg-aween e te talagpanubad ka langun ne tabe te turu ne baka ne igpalangesa ne ig-awe te sale—ka langun ne tabe ne diye te getek, ⁹ ka me iihian wey ka nandeket ne me tabe kayi, wey ka atey ne indeketan te tabe. ¹⁰ (Ne iling ded degma due ka eggimuwen diye te ayam ne igpanubad para te keupi-

³+ 3:11 Te Hibuwanen: igpanubad ne egtutungen ne egkakeen diye te Magbebaya ne Manama.

⁴+ 3:16 Te Hibuwanen: igpanubad ne egtutungen ne egkakeen diye te Magbebaya ne Manama. Ne ka langun ne tabe, iyan kamuney ka Magbebaya.

anan.) Ne egtutungen seini te talagpanubad diye te altar ne eg-unturan te egtutungen. ¹¹ Piru ka nasame iling te laplap, ka langun ne sapu, ka ulu, ka me paa, ka me tahu te getek, wey ka tei, ¹² eg-uyanen din seini diye te lihawangan te kampu, diye te dapit ne in-isip ne malinis ne tambuanan te abu wey diye din seini egtutunga. ⁵

¹³ ⁶ “Emun ke iyan nakasale ka langun ne kabuhalan ni Israil te minsan nekey ne me suhu te Magbebaye ne Manama ne ware dan tuyui, nakasale ded sikandan minsan ka se kasuluhan kandan ware nakanengneng te seini ne sale. ¹⁴ Ke nanengnengan dan e ne nakasale bes sikandan, keilangan ne eg-uyan sikandan te turu ne nati te baka eyew igpalangesa ne ig-awe te sale dan diye te tangkaan te Balungbalung ne Temuwanan. ¹⁵ Egkataman, igtel-eb te me igbuyag te langun ne kabuhalan ni Israil ka me belad dan diye te ulu te baka wey eggilangan dan seini diye te tangkaan te Magbebaye. ¹⁶ Ne egkuwa ka Labew ne Talagpanubad te langesa te turu ne nati te baka wey eg-uyanen din seini diye te Balungbalung ne Temuwanan. ¹⁷ Ig-eled din te langesa ka kemel rin wey igpabesik din seini te kapapitu diye te tangkaan te kurtina ne indingding te Amana ne Matulus ne Sinabeng ne diye ka Magbebaye. ¹⁸ Ne egpulitan din degma te langesa ka me sungey-sungey te altar ne tutunganan te insinsu ne diye te tangkaan te Magbebaye ne diye te seled te Balungbalung ne Temuwanan. Ne ka egkasame ne langesa, ig-itis din diye te pabunsuranan te altar ne eg-unturan te egtutungen ne diye te

lenged te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan. ¹⁹ Egkataman, egkuen din ka langun ne tabe te turu ne nati te baka, wey egtutungen din seini diye te altar ne eg-unturan te egtutungen. ²⁰ Ka inggimu rin te turu ne baka ne impalangesa ne ig-awe te sale, iling ded degma ka eggimuwen din te seini ne turu ne baka. Iling due ka eggimuwen te talagpanubad te pegpalangesa eyew iglinis te sale te kabuhalan ni Israil wey egpasayluwen sikandan te Magbebaye. ²¹ Egkataman, eg-uyanen din seini diye te lihawangan te kampu wey egtutungen din seini iling te pegtung din te seeye se impanubad te sale din. Sika ka peglinis te sale te langun ne kabuhalan ni Israil.

²² “Ke iyan nakasale ka pangulu te minsan nekey ne me suhu te Magbebaye ne ware tuyui, nakasale ded degma sikandin, ²³ ke nakamaanmaan e ne nakasale bes sikandin. Keilangan ne eg-uyan sikandin te igpanubad din ne lukesan ne kambing ne ware nabalbalangi. ²⁴ Igdagket din ka palad din te ulu te lukesan ne kambing wey eggilangan din seini diye te gilanganan te egtutungen ne igpanubad ne diye te tangkaan te Magbebaye, eyew ig-awe te sale din. ²⁵ Ne ig-eled te talagpanubad ka kemel rin diye te langesa te igpanubad te peg-awe te sale wey egpulitan din ka me sungey-sungey te altar ne egunturan te egtutungen. Ne ka nasame ne langesa ig-itis din diye te pabunsuranan te altar ne egunturan te egtutungen. ²⁶ Ne egtutungen din ka langun ne tabe te ayam diye te altar iling te pegtung din te tabe te ig-

⁵ + 4:12 Te Hibuwanen: diye te ampew te igtemeg.

⁶ + 4:13-21: Num 15:22-26.

panubad para te keupianan. Iling due ka eggimuwen te talagpanubad te pegpalangesa eyew iglinis te sale te pangulu wey egpasayluwen sikandin te Magbebaya.

27⁷ “Emun ke iyan nakasale ka lerew ne etew te minsan nekey ne me suhu te Magbebaya ne ware din tuyui, nakasale ded sikandin.²⁸ Ke nakamaan-maan e ne nakasale bes sikandin, keilangan ne eg-uyan sikandin te igpanubad din ne beyan ne kambing ne ware nabalbalangi.²⁹ Igdagket din ka palad din te ulu te beyan ne kambing wey eggilangan din seini diye te gilanganan te egtutungen ne igpanubad.³⁰ Ne ig-eled te talagpanubad ka kemel rin diye te langesa wey egpulitan din ka me sungey-sungey te altar ne eg-unturan te egtutungen. Ne ka nasame ne langesa, igitis din diye te pabunsuranan te altar ne eg-unturan te egtutungen.³¹ Eg-aween din ka langun ne tabe te beyan ne kambing iling te peg-awe te tabe te seeye se igpanubad para te keupianan, wey egtutungen din sika diye te altar ne eg-unturan te egtutungen wey ka lansi due igkeemuti te Magbebaya. Iling due ka eggimuwen te talagpanubad te pegpalangesa eyew iglinis te sale te etew wey egpasayluwen sikandin te Magbebaya.

32“Piru ke iyan din igpanubad ka nati te karniru eyew igpalangesa ne ig-awe te sale din, iyan din eg-uyanen ka beyan ne ware nabalbalangi.³³ Igdagket din ka palad din te ulu te nati te karniru, wey eggilangan din

seini diye te gilanganan te egtutungen ne igpanubad.³⁴ Ne ig-eled te talagpanubad ka kemel rin te langesa te karniru, wey egpulitan din ka me sungey-sungey te altar ne eg-unturan te egtutungen. Ne ka nasame ne langesa, ig-itis din diye te pabunsuranan te altar ne eg-unturan te egtutungen.³⁵ Eg-aween din ka langun ne tabe te nati te karniru iling te peg-awe te tabe te seeye se igpanubad para te keupianan, wey egtutungen sika te talagpanubad diye te altar duma te egtutungen ne igmanubad para te Magbebaya ne Manama. Iling due ka eggimuwen te talagpanubad te pegpalangesa eyew iglinis te sale wey egpasayluwen sikandin te Magbebaya.”

Ka igpanubad eyew ig-awe te sale

5“Ke due etew ne kene egpamalehet diye te hukumanan ke nekey ka nakita rin, wey ke nanengnengan din naa, nakasale sikandin wey due egkaneem-neem din ne legpad.

2“Ke due etew ne nakasamsam te minsan nekey ne in-isip ne malindit, iling te ayam ne napatey,⁸ nakasale sikandin wey eg-isipen sikandin ne malindit minsan ke ware sikandin nakamaan-maan ne nakasamsam bes sikandin.

3“Ke nakasamsam sikandin te egpakamalindit te etew⁹ ne ware sikandin nakataha ne egmalindit bes sikandin, egpakasale e sikandin ke egpakamaan-maan e sikandin.

⁷ + 4:27-31: Num 15:27-28.

⁸ + 5:2 Te Hibuwanen: wey ke te lawa naa te migpatey ne baka ne malindit, wey ke te lawa naa te migpatey ne me mananap ne egdul-ug ne in-isip ne malindit.

⁹ + 5:3 Basaa nu ka kapitulu 12 peendiye te 15.

4“Ke due etew ne mahaan egsaad wey kene egsuman-suman ke meupiya wey ke mareet naa ka igsaan din ne iyan egpuunan ne eg-isipen sikandin ne malindit—egpakasale sikandin ke egpakamaan-maan e sikandin ne naseyyup sikandin.

5“Ke due etew ne egpakasale te minsan hendei te sika ne me sale, keilangan ne igpangguhud din sika. ⁶ Ne keilangan ne egpanubad sikandin diye te Magbebaya ne Manama te beyan ne nati te karniru wey ke kambing naa eyew igbayad te sale din. Ne igpanubad seini te talagpanubad eyew igpalangesa ne ig-awe te sale din.

7“Piru ke ware nati te karniru ne igpakabehey rin, egkaayun ne iyan din naan de igpanubad ka daruwa ne tukmu wey ke daruwa naa ne selepati eyew igbayad te sale din: Ka sabeka igpalangesa ne ig-awe te sale wey ka sabeka igpanubad ne egtutungen. ⁸ Eg-uyanen din seini diye te talagpanubad wey iyan din iggun-a igpalangesa ka ig-awe te sale. Eggulibiren de te talagpanubad ka lieg te igpanubad piru kene din egpeteen. ⁹ Ne igpatihis din ka duma ne langesa te impanubad diye kakiliran te altar ne eg-unturan te egtutungen, wey ka nasame ne langesa, ig-itis din ig-amin diye te pabunsuranan te seeye ne altar. Igpalangesa seini eyew ig-awe te sale. ¹⁰ Egkataman, igpanubad te talagpanubad ka ikarangeb ne manuk-manuk ne egtutungen, sumale te me tulumanen te pegpanubad te sika ne igpanubad. Iling due ka eggimuwen te talagpanubad te pegpalangesa eyew

iglinis te sale wey egkapasaylu e ka sale din.

11“Piru ke ware pad iya man-e tukmu wey ke daruwa naa ne selepati ne igpakabehey rin, egkaayun ne iyan din naan de ighalad ka senge-kilu ne harina ne amana ne meupiya. Keilangan ne kene din egsewuhan te mentika wey ke meemut naa ne insinsu, su halad seini te peglinis te sale. ¹² Eg-uyanen din ka harina ne amana ne meupiya diye te talagpanubad wey eggamak ka talagpanubad dutu eyew te pegpawitew ne ka langun naka-panubad e te Magbebaya ne Manama, wey egtutungen din ka inggamak din duma te me halad diye te altar ne eg-unturan te egtutungen ne para te Manama. Halad seini ne ig-awe te sale. ¹³ Iling due ka eggimuwen te talagpanubad te pegpalangesa eyew iglinis te minsan nekey ne sale te etew. Ne ka same, kandin e te talagpanubad iling te egkakeen ne ighalad.”

Ka ig-awe te sale

14Ne ingkahian te Magbebaya ne Manama si Muwisis, ¹⁵ “Ke due etew ne nakasupak te Magbebaya tenged su ware sikandin nakabehey te ighalad diye te Magbebaya, keilangan ne egpanubad sikandin te luke-san ne karniru ne ware nabalbalangi eyew igbayad te sale din. Ne keilangan ne ka kentiddad te karniru igpeiling te kentiddad te pelata ne intimbang diye te timbangan te me talagpanubad. ¹⁰ Sika ka igpanubad eyew igbayad te sale. ¹⁶ Ne keilangan ne egbayaran din pad man-e ka ware din ikabehey diye te Magbebaya, wey egtimulan din pad seini te daruwa

¹⁰ + 5:15 Te Hibuwanen: sikil diye te balungbalung.

ne pulu (20) ne pursintu. Ne igbehey rin seini te talagpanubad ne iyan egpalangesa te sabeka ne lukesan ne karniru eyew te peglinis te sale din wey egkapasaylu e sikandin.

17“Ke due etew ne nakasupak te Magbebaye, minsan ke ware din nataheyi, nakasale sikandin wey due egkaneem-neem din ne legpad. ¹⁸ Keilangan ne eg-uyan sikandin diye te talagpanubad te lukesan ne karniru ne ware nabalbalangi eyew igpanubad te talagpanubad te peg-awe te sale. Ne keilangan ne ka kentiddad te karniru, igpeiling te kentiddad te pelata ne intimbang diye te timbangan te me talagpanubad. Iling due ka eggimuwen te talagpanubad te pegpalangesa eyew iglinis te sale te etew ne ware tuyui wey egkapasaylu e sikandin te sale din. ¹⁹ Sika ka igpanubad ne ig-awe te sale, su nakasale ma sikandin diye te Magbebaye ne Manama.”

6 ¹¹ Ne ingkahiyen e man-e te Magbebaye ne Manama si Muwisis, ² “Ke due etew ne nakasupak te Magbebaye puun su inlimbungan din ka дума rin ne migtaleu kandin te kasangkapan wey ke impanakawan din naa wey ke inlupihan din naa, ³ wey ke nakakita naa sikandin te kasangkapan ne nasi din iheles, wey ke migpahunlibet naa te ware sikandin nekeyimu te minsan nekey ne sale, ⁴ wey emun ke nakasale iya sikandin, keilangan ne ig-uli din ka intakew rin wey ke sika se nakuwa rin te pegpanlupig din wey ke inggeles din naa ka impatahu kandin wey ka nalaag ne kasangkapan ne nakita rin, ⁵ wey ka minsan nekey ne inggeles din wey impahunlibetan

ne ware diye te kandin. Keilangan ne ig-uli din seini diye te kamuney ne ware naawei minsan deisek wey egtimulan din pad te daruwa ne pulu (20) ne pursintu ka kentiddad dutu. Ig-uli din seini te sasangan e sikandin ne egpanubad eyew igbayad te sale din. ⁶ Ne eg-uyan sikandin diye te talagpanubad te sabeka ne lukesan ne karniru ne ware nabalbalangi eyew igbayad te sale din. Ne keilangan ne ka kentiddad te karniru igpeiling te kentiddad te pelata ne intimbang diye te timbangan te me talagpanubad. ⁷ Ne egpalangesa ka talagpanubad diye te tangkaan te Magbebaye ne Manama eyew iglinis te sale din, wey egkapasaylu e sikandin tenged te sale din.”

Ka tulumanen te talagpanubad

8Ne ingkahiyen te Magbebaye si Muwisis, ⁹ “Kahii nu si Aarun wey ka me anak din te seini ka me tulumanen meytenged te egtutungen ne igpanubad. Ka egtutungen ne igpanubad kene eg-aw-aween diye te altar taman te egkapawaan wey keilangan ne kene egkeebukan ka hapuy diye te altar. ¹⁰ Ne igsaluub te talagpanubad ka kumbale ne linu wey ka malepet ne salual ne igbunbun te lebut, wey egkuen din ka naabu e ne intutung ne impanubad wey igtahu din seini diye te lenged te altar. ¹¹ Emun ke egkeimpusan din e ka eggimuwen din, egliwanan din e ka ingkukumbale din wey eg-uyanen din e ka abu diye te lihawangan te kampu ne in-isip ne malinis. ¹² Keilangan ne layun egkalegleg ka hapuy diye te altar wey kene egkeebukan. Ne tagse maselem eg-undulan te talagpanubad wey eg-ay-ayaran din te egtutung ka egtutungen ne igpanubad diye te ha-

¹¹ + 6:1-7: Num 5:5-8.

puy. Ne iglagkes din te egtutung ka tabe te ayam ne igpanubad para te keupianan. ¹³ Keilangan ne layun egkalegleg ka hapuy diye te altar wey kene egkeebukan.”

Ka me halad ne egpuun te egka-keen

14“Seini ka me tulumanen meytenged te egkakeen ne ighalad: Ka me talagpanubad ne kabuhalan ni Aarun ka eghalad te halad ne egketuen diye te Magbebaye ne Manama diye te tangkaan te altar. ¹⁵ Ne eggamak ka talagpanubad te inhalad ne harina ne amana ne meupiya ne in-sewuhan te mentika, wey egtutungen din sika diye te altar lagkes ka langun ne meemut ne insinsu ne inewug kayi. Egtutungen sika diye te altar isip pegsuman-suman te Magbebaye, wey meemut ka lansi due diye te Magbebaye. ¹⁶ Ka egkasame ne harina eggilutuen ne ware patulin wey egkeenen enni Aarun wey te me talagpanubad ne kabuhalan din. Ne keilangan ne diye dan de sika egkeena te lama te Balungbalung ne Temuwanan ne inisip ne matulus ne inged. ¹⁷ Eggilutuen sika ne ware patulin. Imbehey sika kandan te Magbebaye su sika iya ka baad dan puun te egtutungen ne inhalad diye te Magbebaye. Amana ne matulus seini iling te halad te pegawe te sale wey te halad eyew igbayad te sale. ¹⁸ Ne egpakakeen due ka langun ne kabuhalan ni Aarun lagkes ka langun ne egpakasinundul pad ne kabuhalan su sika iya ka baad dan puun te halad ne egtutungen ne ighalad diye te Magbebaye. Ne minsan hentew ne eggen-gen due keilangan ne matulus.” ¹²

¹² + 6:18 Ka duma ne me sinulat iling kayi ka pegsabut, “Ne minsan hentew ne eggen-gen due, egkareetan tenged su matulus ma seini.”

Ka halad te talagpanubad

19Ne ingkahiyen te Magbebaye ne Manama si Muwisis, ²⁰ “Kahii nu ka me kabuhalan ni Aarun te seini ka ighalad dan keddi te Magbebaye ke egkeitisan e sikandan te lana eyew egkeyimu ne me talagpanubad: Sabeka ne kilu te harina ne amana ne meupiya. Ighalad dan sika isip halad ne egkakeen ne egpuun te egketuen ne me pinamula. Ne egbaaren dan ka harina te eghalad te maselem wey marusilem. ²¹ Egpirituwen sika diye te kale wey keilangan ne eg-ugseb ka mentika diye te harina. Emun egkalutu e, egteptepiken dan sika iling te halad ne egkakeen ne egpuun te egketuen ne me pinamula, wey meemut ka lansi due diye te Magbebaye. ²² Ighalad langun sika ne egtutungen. Ne keilangan ne iyan eghalad due diye te Magbebaye ka tagse talagpanubad ne kabuhalan ni Aarun ne in-itisian te lana eyew egsuwal kandin te Labew ne Talagpanubad. Balaud sika ne ware egtamanan. ²³ Egtutungen ka langun ne egkakeen ne egpuun te egketuen ne me pinamula ne ighalad te talagpanubad—kene sika egkeenen.”

Ka tulumanen te igpanubad te peglinis te sale

24Ne ingkahiyen te Magbebaye ne Manama si Muwisis, ²⁵ “Kahii nu si Aarun wey ka me kabuhalan din ne seini ka me tulumanen meytenged te igpalangesa ne igawe te sale. Ka igpalangesa ne igawe te sale keilangan ne eggilangan diye te tangkaan te Magbebaye diye te gilanganan te egtutungen ne igpanubad. Ka igpalangesa

ne ig-awe te sale amana ne matulus. ²⁶ Ka nasame te impanubad keilangan ne egkeenen te talagpanubad ne iyan migpanubad due. Piru diye din de egkeena te lama te Balungbalung ne Temuwanan, wey in-isip ne matulus. ²⁷ Ka minsan hentew ne egsamsam te impanubad e, keilangan ne matulus. Ke nabesikan te langesa te impanubad ka malayat ne kumbale, keilangan ne egpi-pian sika diye te lama te Balungbalung ne Temuwanan, wey in-isip ne matulus. ²⁸ Ne emun ke kuren ne tane ka inggilutuan te impanubad, keilangan ne egpeseen. Piru ke kuren ne inggimu puun te burunsi, keilangan ne eg-unasan wey eglu-luan. ²⁹ Egkaayun ne egkeen te ngalap ka langun ne kabuhalan ni Aarun ne me lukes ne talagpanubad. Amana ne matulus seini. ³⁰ Piru kene egkaayun ne egkeenen ka ngalap te impalangesa ke in-uyan e ka langesa due diye te matulus ne sinabeng te Balungbalung eyew ig-awe te sale te etew; egtutungen iya sika wey kene egkeenen.”

Ka igpanubad ne igbayad te sale

7“Seini ka me tulumanen meytenged te igpanubad eyew igbayad te sale. Amana ne matulus seini ne igpanubad: ² Ka igpanubad eyew igbayad te sale, diye eggilanga te gilanganan te egtutungen ne igpanubad. Ka langesa te sika ne igpanubad, iglingut igsawig diye te me kakiliran te altar ne eg-unturan te egtutungen. ³ Ne igpanubad ka langun ne tabe te ayam: ka malambu ne ikug, ka me tabe ne diye te getek, ⁴ ka me iihian wey ka nandeket ne me tabe kayi, wey ka atey ne indeketan te tabe. Sika ka egpangaween duma te iihian. ⁵ Egtutungen sika te talagpanubad diye te altar eyew igpanubad

diye te Magbebaye ne Manama. Igpanubad sika eyew igbayad te sale. ⁶ Ka langun ne lukes ne kabuhalan te me talagpanubad, egpakakeen te nasame te impanubad. Ne keilangan ne diye dan de egkeena sika te matulus ne inged su amana sika ne matulus.

7“Nekeg-iling de ka tulumanen te igpalangesa eyew ig-awe te sale wey te igpanubad eyew igbayad te sale; ka ngalap te impanubad, kandin e te talagpanubad ne iyan migpalangesa. ⁸ Ka laplap te ayam ne impanubad te minsan hentew eyew igpanubad ne egtutungen, kandin e te talagpanubad ne iyan migpanubad te ayam. ⁹ Ka langun ne halad ne egkakeen ne egpuun te egketuen ne me pinamula ne inggilutu diye te hilutuanan te paan, minsan ka inggilutu diye te kale, wey ke diye naa te kuren, kandin e te migpanubad. ¹⁰ Piru ka langun ne halad ne egpuun te egketuen ne me pinamula ne ware hilutua ne in-sewuhan te mentika wey ke ware naa sewuhi, kandin e te me talagpanubad ne kabuhalan ni Aarun wey eg-ay-ayaran dan seini egba-baara.”

Ka igpanubad para te keupianan

11“Seini ka me tulumanen meytenged te igpanubad para te keupianan ne ighalad diye te Magbebaye ne Manama. ¹² Ke egpanubad sikandin te mananap para te keupianan eyew te pegpasalamat, keilangan ne egpatapikan din te nakalkalasi ne paan ne ware patulin—makepal ne paan ne in-sewuhan te mentika, manipis ne paan ne inlakulasan te mentika, wey paan ne inggimu puun te harina ne amana ne meupiya ne in-sewuhan ded te mentika. ¹³ Egpanguyanen din seini duma te igpanubad

para te keupianan wey egtimulan din pad seini te paan ne due patulin eyew te pegpasalamat din. ¹⁴ Ne egkuwa sikandin te tigsalimbeka puun te nalein-lein ne paan ne ighalad eyew igdasag te Magbebaya ne Manama. Ne iyan epgakakamuney due ka talagpanubad ne migsawig te langesa te igpanubad para te keupianan. ¹⁵ Ne ka ngalap te impanubad din eyew te pegpasalamat, keilangan ne egkeenen de te sika ne aldew, ware egsameen minsan deisek de taman te egkapawe. ¹⁶ Piru ke iyan din igpanubad ka para te keupianan eyew te pegtuman te saad wey ke pegpanubad naa ne egpuun te pusung, sikan de iya ne aldew egkeena ka ngalap due. Piru ke duen pad egkasame te egkapawe, egkaayun ded ne egkeenen. ¹⁷ Ne emun ke duen pad iya man-e egkasame te igkarangeb ne aldew, keilangan ne egtutungen e seini. ¹⁸ Ne emun ke due etew ne egkeen te ngalap te igkatatelu e ne aldew, kene egdawaten te Magbebaya ne Manama ka etew ne migpanubad wey egkeyimu ne ware karuan te pegpanubad din. Eg-isipen seini ne malindit wey ke due egkeen kayi epgakaneem-neem sikandin te legpad. ¹⁹ Ne emun ke epgakaragket ka ngalap te minsan nekey ne in-isip ne mallindit, kenad e sika egkeenen, su egtutungen e. Ne iyan de epgakakeen te impanubad seeye se malinis. ²⁰ Piru ka etew ne in-isip ne malindit pad ne egkeen te ngalap te igpanubad para te keupianan, keilangan ne egdeldelen e sikandin puun te me karumaan din. ²¹ Ne emun ke due etew ne epgakahen-gen te in-isip ne mallindit—ka minsan nekey ne epgakamalindit te etew, ka mananap wey ka langun ne in-isip ne mallindit,

ke egkeen sikandin te ngalap te igpanubad para te keupianan, ka sika ne etew, egdeldelen e puun te me karumaan din.”

Ka tulumanen meytenged te tabe wey te langesa

22Ne ingkahiyen e man-e te Magbebaya ne Manama si Muwisis, ²³ “Kahii nu ka me kabuhalan ni Israil ne kene sikandan egkaayun ne egkeen te tabe te baka, te karniru wey ke kambing naa. ²⁴ Ne ka tabe te mananap ne napatey re due wey ke inggimatayan naa te mahintalunan, egkaayun ne eggamiten niyu seini piru kene niyu keena. ²⁵ Su ka egkeen te tabe te ayam ne igpanubad diye te Magbebaya ne Manama eyew egtutungen, egdeldelen e sikandin puun te me karumaan din. ²⁶ ¹³ Ne kene ne sikan de, minsan ke hendei kew egpekeugpe, kene kew iya egkaayun ne egkeen te langesa te manuk-manuk wey te ayam. ²⁷ Ka egkeen te langesa, keilangan ne egdeldelen e puun te me karumaan din.”

Ka igteil ne baad te talagpanubad

28Ne migkahiyen e man-e te Magbebaya ne Manama si Muwisis, ²⁹ “Kahii nu ka me kabuhalan ni Israil te minsan hentew ne eg-uyan te igpanubad para te keupianan, keilangan ne egteil te baad te Magbebaya ne igbehey diye te talagpanubad. ³⁰ Ne sikandin de ka eg-uyan te seeye se igdasag diye te Magbebaya. Eg-uyanen din degma ka tabe duma te kumeng. Ne ighalad ne egkayawen ka kumeng diye te tangkaan te Magbebaya. ³¹ Egtutungen te talagpanubad diye te altar ka tabe piru ka kumeng, igbehey diye ki Aarun wey te me karumaan din

¹³ + 7:26-27: Hin 9:4; Lib 17:10-14; 19:26; Diy 12:16,23; 15:23.

ne talagpanubad. ³² Ne ka kawanan ne bubun te igpanubad ne ayam, igbehey diye te talagpanubad su sika iya ka baad din te igpanubad para te keupianan. ³³ Ne ka talagpanubad ne migpanubad te langesa wey te tabe te igpanubad para te keupianan, iyan egbehayan te igkakawan ne bubun te ayam su sika iya ka baad din. ³⁴ Su ka kumeng ne indasag wey bubun te igpanubad para te keupianan, igbehey e ki Aarun wey te me anak din su sika iya ka baad dan te ware egtamanan puun te igmanubad te me kabuhalan ni Israil. ³⁵ Sika ka baad ni Aarun wey te me anak din puun te igmanubad ne egtutungen para te Magbebeye. Egkarawat dan sika ne baad puun te aldea ne immatulus sikandan eyew egpamakey te Magbebeye isip me talagpanubad. ³⁶ Igpabehey sika kandan te Magbebeye te me kabuhalan ni Israil te timpu ne egkeitisan e sikandan ni Muwisis te lana. Sika ka baad dan wey te me kabuhalan dan keureme.”

³⁷Seeye ka me tulumanen te igpanubad ne egtutungen, te egkakeen ne ighalad, te igpanubad te peg-awe te sale, te igpanubad eyew igbayad te sale, te igpanubad te peg-urdina te me talagpanubad, wey te igpanubad para te keupianan. ³⁸ Seeye ne me tulumanen insuhu te Magbebeye ne Manama ki Muwisis diye te Bubungan ne Sinay te timpu ne insuhu te Manama ka langun ne kabuhalan ni Israil ne eg-uyan te ighalad wey igpanubad diye te kandin.

Ka peggimu ne me talagpanubad ki Aarun wey te anak din
(Iks. 29:1-37)

⁸Ne ingkahiyen te Magbebeye ne Manama si Muwisis, ²⁻³ “Dumaa nu si Aarun wey ka me anak din ne me lukes diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan, wey libulunga nu ka langun ne kabuhalan ni Israil diye. Uyana nu naa ka igpasaluub te me talagpanubad, ka lana ne igitis te peg-urdina, wey ka turu ne baka ne igpanubad te peg-awe te sale. Ne uyana nu man-e ka daruwa ne lukan ne karniru wey senge-liyang ne paan ne ware patulin.”

⁴Ne intuman ni Muwisis ka insuhu te Magbebeye ne Manama kandin. Te nalibulung e ka langun ne kabuhalan ni Israil diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan, ⁵ migkahiyen e sikandan ni Muwisis, “Insuhu keddi te Magbebeye seini se eggimuwen ku.”

⁶Ne dutu, impeendiyad e ni Muwisis te tangkaan si Aarun wey ka me anak din wey indihus din e sikandan. ⁷ Ne insaluuban din e si Aarun te egpekeiling te linayun ne malayat se belad, ¹⁴ wey intaberan din wey insaluuban te binelaran ne kumbale. Insaluuban din pad man-e te kumbale ne enggaranen te ipud wey impalilibe din e te libed ne in-ay-ayaran te eggimu. ⁸ Nataman, impakepkep e ni Muwisis te kumeng ni Aarun ka hagpi te kumeng ne due me burusa wey intahu din e dutu ka Urim wey ka Tumim. ⁹ Nataman, insalakayan din e si Aarun, wey intahuan din te malibusen ne balieng ne bulawan ka tangkaan te salakey eyew egkeila ne in-alam sikandin te Manama. Inggimu sika ni Muwisis su insuhu ma sikandin te Manama.

¹⁴ + **8:7** Seini ka an-anayan ne igsaluub te talagpanubad.

10Ne ingkuwa ni Muwisis ka lana wey in-itisian din ka Balung-balung ne Temuwanan wey ka langun ne diye te seled, wey inhalad din e seeye. ¹¹ Ne kapapitu rin itisi te lana ka altar ne tutungan te igpanubad wey ka langun ne kasangkapan diye, ka pelenggana wey ka egpapinnuwan kayi. Inggimu rin sika eyew te peghalad diye te Magbebaye ne Manama. ¹² Ne in-itisian ni Muwisis te lana ka ulu ni Aarun eyew te peg-urdina kandin. ¹³ Ne impeendiye din e degma ka me anak ni Aarun te tangkaan te me etew wey insaluuban din te egpekeiling te linayun ne malayat se belad. Intaberan din degma sikandan wey insalakayan. Inggimu sika ni Muwisis su sika ka insuhu kandin te Magbebaye ne Manama.

14Pegkapenga dutu, ingkuwa ni Muwisis ka turu ne baka ne igpalangesa eyew ig-awe te sale, wey indagket ni Aarun wey te me anak din ka palad dan diye te ulu te turu ne baka. ¹⁵ Nataman, inggimatayan e ni Muwisis ka baka wey ingkuwa rin ka langesa. In-eled din ka kemel rin te langesa wey impulitan din ka me sungey-sungey te altar, eyew egmalinis. Ne in-ule din ka nasame ne langesa diye te pabunsuranan te altar ne eg-unturan te egtutungen eyew iglinis te altar. ¹⁶ Ne ingkuwa degma ni Muwisis ka langun ne tabe ne diye te getek, ka atey ne indeketan te tabe, ka me iihian wey ka tabe kayi, wey intutung din diye te altar. ¹⁷ Piru ka nasame ne baad te turu ne baka, iling te laplap, te sapu, wey te bituka, diye din tutunga te lihawangan te kampu sumale te insuhu kandin te Magbebaye ne Manama.

18Nataman, impakuwa ni Muwisis ka an-anayan ne lukesan ne karniru eyew igpanubad ne egtutungen, wey indagket ni Aarun wey te me anak din ka belad dan diye te ulu te lukesan ne karniru. ¹⁹ Ne inggimatayan ni Muwisis seini wey inlingut din isawig ka langesa diye te me kakiliran te altar. ²⁰⁻²¹ Insapu din ka karniru wey inlu-luan din ka langun ne diye te getek wey ka me paa. Nataman, intutung din e ka langun diye te altar, lagkes ka ulu wey ka me tabe eyew igpanubad, wey meemut ka lansi due diye te Magbebaye. Inggimu seini ni Muwisis sumale te suhu te Magbebaye.

22Ne impakuwa ni Muwisis ka ikarangeb ne lukesan ne karniru ne igpanubad para te peg-urdina. Ne imparagket ni Aarun wey te me anak din ka belad dan diye te ulu te lukesan ne karniru. ²³ Ne nataman, inggimatayan e ni Muwisis ka karniru wey migkuwa sikandin te langesa wey impulit din diye te sesel-ayan te igkakawanan ne talinga ni Aarun wey diye te timbepakal te igkakawanan ne belad din wey te paa rin. ²⁴ Nataman, impeendiye degma ni Muwisis te tangkaan ka me anak ni Aarun wey impulitan din degma ka sesel-ayan te igkakawanan ne talinga ran wey te timbepakal te igkakawanan ne belad wey te paa ran. Nataman, inlingut din isawig ka duma ne langesa diye te altar. ²⁵ Ne ingkuwa rin ka me tabe, ka malambu ne ikug, ka langun ne tabe ne diye te getek, ka atey ne nandeketan te tabe, ka me iihian wey ka tabe kayi, wey ka kawanan ne bubun. ²⁶ Ne migkuwa sikandin te sabeka ne paan puun te liyang ne intahuan te me paan ne ware patulin ne inhalad e diye

te Magbebaya ne Manama. Migkuwa degma sikandin te paan ne insewuhan te mentika, wey te manipis ne paan. In-untud din seini langun diye te tabe wey te kawanan ne bubun te karniru. ²⁷ Ne imbehey rin e seini langun diye ki Aarun wey te me anak din eyew igkayew ran diye te Manama isip igdasag ne egkayawen. ²⁸ Pegkeimpus dan te egkayew, ingkuwa red seini ni Muwisis wey inlagkes din te egtutung te igpanubad ne egtutungen diye te altar. Ighanubad seini para te pegurdina kandan wey meemut ka lansi due diye te Magbebaya ne Manama. ²⁹ Ne ingkuwa degma ni Muwisis ka kumeng te karniru wey ingkayew rin diye te Manama eyew igdasag ne egkayawen. Seini ka baad din te lukekan ne karniru ne impanubad para te pegurdina. Inggimu seini langun ni Muwisis su insuhu sikandin te Magbebaya.

³⁰Ne migkuwa si Muwisis te lana ne ig-itis te pegurdina wey te langesa ne diye te altar wey impatihisan din si Aarun wey ka me anak din, wey ka me kumbale dan. Iling due ka pegurdina ki Aarun wey te me anak din wey te me kumbale dan.

³¹Ne migkahiyani ni Muwisis si Aarun wey ka me anak din, "Hilutua niyu ka ngalap te ikarangeb ne karniru diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan. Nakahiyani kud sikaniyu te diye niyu re seini keena wey ka paan ne diye te liyang ne inhalad para te pegurdina. ³² Ne tutunga niyu ka same niyu te egkeen. ³³ Kene kew awe kayi te seled te Balungbalung ne Temuwanan te pitu ne aldew, taman te egkeimpusan e ka pegurdina kaniyu. ³⁴ Ne ka lan-

gun ne inggimu ta kuntee, insuhu te Magbebaya ne Manama eyew iglinis te me sale niyu. ³⁵ Ne kene kew awe diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan te aldew wey marusilem te pitu ne aldew. Ne himuwa niyu ka insuhu te Manama keddi ne igpeyimu rin kaniyu eyew kene kew egpatey. Sika ka insuhu te Magbebaya keddi." ³⁶ Purisu, intuman ni Aarun wey te me anak din ka langun ne insuhu te Manama ki Muwisis ne igpeyimu kandan.

Ka pegbunsud te me talagpanubad te trabahu ran

⁹Te igkawalu e ne aldew, inumew ni Muwisis si Aarun wey ka me anak din, wey ka me igbuyag te Israil. ² Ne migkahiyani din si Aarun, "Kuwa ka te sabeka ne turu ne nati te baka wey lukekan ne karniru ne ware nabalbalangi, wey ipanubad nu te Magbebaya ne Manama. Ka baka, para igpalangesa ne ig-awe te sale, wey ka karniru, para te egtutungen ne igpanubad. ³ Ne pakua nu ka me kabuhalan ni Israil te lukekan ne kambing eyew igpalangesa ne ig-awe te sale. Ne pakua nu man-e sikandan te baka wey nati te karniru ne nekegiling ne tigsabeka pad ne leg-un, wey ware nabalbalangi eyew egtutungen ne igpanubad. ⁴ Pakua nu degma sikandan te turu ne baka wey lukekan ne karniru ne igpanubad para te kepupianan diye te Magbebaya ne Manama. Ne pakua nu degma sikandan te egkakeen ne ighalad ne insewuhan te mentika, su kuntee ne aldew egpakita ka Manama kaniyu."

⁵Sikan naa, ingkuwa ran ka me ayam ne ingkahi ni Muwisis wey inuyan dan diye te tangkaan te Balung-

balung ne Temuwanan. Ne miglibulung ka langun ne kabuhalan ni Israil diye te tangkaan te Magbebaye. ⁶ Ne migkahi si Muwisis kandan, “Insuhu kew te Magbebaye ne egpanubad eyew igpakita rin kaniyu ka karesen din.” ⁷ ¹⁵ Ne migkahiyan ni Muwisis si Aarun, “Parani kad dutu te altar wey ipanubad nud ka igpalangesa eyew igawe te sale nu wey ka egtutungen ne igpanubad ne igpalangesa ne iglinis te sale nu. Ne sumale te insuhu te Magbebaye, ipanubad nu degma ka igpanubad te me etew wey palangeseyi nu sikandan eyew iglinis te me sale dan.”

⁸Purisu migparani e si Aarun te altar wey inggimatayan din ka turu ne nati te baka eyew igpalangesa ne igawe te sale din. ⁹ Ne ka langesa te baka, in-uyan te me anak din diye te kandin wey in-eled din ka kemel rin te langesa wey impulit din te me sungey-sungey te altar ne eg-unturan te egtutungen. Ka nasame ne langesa, in-ule din diye te pabunsuranan te altar. ¹⁰ Piru intutung din diye te altar ka tabe, ka me iihian, wey ka atey ne nandeketan te tabe su sika ka insuhu te Magbebaye ki Muwisis. ¹¹ Ne ka sapu wey ka laplap te baka, diye din tutunga te lihawangan te kampu.

¹²Nataman inggimatayan din e man-e ka ayam ne igpanubad ne egtutungen. Ne ka langesa te ayam, imbehey e te me anak din diye te kandin, wey insawig din langun seini diye te me kakiliran te altar. ¹³ Imbehey te me anak ni Aarun ka me ngalap ne impanggupal e diye te kandin lagkes ka

ulu, wey intutung din e diye te altar. ¹⁴ Ne inlu-luan din ka langun ne tahu ne diye te getek wey ka me paa, wey intutung din e diye te altar duma te duma pad ne baad te ayam.

¹⁵Pegkapenga dutu, in-uyan e ni Aarun ka igmanubad te keet-etawan. Inggun-aan din te egkuwa ka kambing ne igpalangesa eyew te pegawe te sale te me etew. Ne inggimatayan din e seini wey impanubad din e iling te inggimu rin te pegpalangesa rin te igawe te sale din.

¹⁶ Nataman, in-uyan din e man-e ka igpanubad ne egtutungen, wey inikul din ka tulumanen ke egmenuwen seini te pegpanubad. ¹⁷ Ne in-

uyan din degma diye te tangkaan ka egkakeen ne ighalad wey miggamak sikandin dutu wey intumul rin diye te igpanubad ne egtutungen te tagse maselem, wey intutung din e. ¹⁸

¹⁶ Inggilang degma ni Aarun ka turu ne baka wey ka lukesan ne karniru ne igpanubad para te keupianan te me etew. Ne imbehey kandin te me anak din ka langesa te baka wey inlingut din isawig diye te altar. ¹⁹ Ka tabe te turu ne baka wey te karniru, lagkes ka mallambu ne me ikug wey ka tabe ne migbuku diye te getek lagkes ka me iihian wey ka tabe ne migbuku te atey, ²⁰ in-untud te me anak ni Aarun diye te me kumeng te me ayam. Ne intutung ni Aarun ka me tabe diye te altar. ²¹ Piru ka me kumeng wey ka kawanan ne bubun, ingkayew ni Aarun eyew igdasag diye te Magbebaye ne Manama ne egkayawen su sika iya ka insuhu ki Muwisis.

¹⁵ + 9:7: Hib 7:27.

¹⁶ + 9:18: Lib 3:1-11.

¹⁷ + 9:22: Num 6:22-26.

22 ¹⁷ Ne ingkayew ni Aarun ka belad din diye te me etew wey impanalanganin din sikandan. Ne migpamaneug sikandin te pegkapengarin te egpalangesa te ig-awe te sale, pegpanubad te egtutungen wey te pegpanubad para te keupianan. ²³

Nataman, migseled si Muwisis wey si Aarun diye te Balungbalung ne Temuwanan. Te peglihawang dan e, impanalanganin dan ka me etew. Ne dutu, impakita te Manama ka katelesan din diye te langun ne etew. ²⁴

Sahuhune ne miglepew ka hapuy ne migpuun te tangkaan te Magbebaya wey natutung ka impanubad ne egtutungen wey ka me tabe ne diye te altar. Te pegkakita te me etew dutu, migpanguleyi sikandan wey mig-usengul sikandan diye te tane te pegsimba te Manama.

Ka sale ni Nadab wey ni Abihu

10Nekey naa te due daruwa ne anak ni Aarun ne enggaranin ki Nadab wey Abihu. Migkuwa sikandan te tigsabeka ne tahanan te insinsu ¹⁸ wey intahuan dan seeye te baha wey inhalad dan diye te tangkaan te Magbebaya ne Manama. Ne ka seeye ne baha, kene ne eleg ne eggamiten, su ware ma migsuhu ka Magbebaya kandan. ²

Sikan naa ka migpeuyan ka Magbebaya te hapuy wey natutung e sikandan, diye de sikandan nammatey te tangkaan te Magbebaya. ³

Ne migkahiyani ni Muwisis si Aarun, “Sika ka igpasabut te Magbebaya te pegkahi rin, ‘Seeye se egparani keddi, keilangan ne eg-ileen a ne matulus, wey keilangan ne egdayanen a diye te tangkaan te keet-etawan ku.’ ” Piru migpeeneng-eneng de si Aarun.

4Ne in-umew ni Muwisis si Misil wey si Ilsapan ne me anak ni Usiil ne anggam ni Aarun, wey ingkahiyani din, “Awaa niyu ka nammatey ne me suled niyu due te tangkaan te Balungbalung ne Temuwanan wey uyana niyu diye te lihawangan te kampu.”

⁵ Purisu, in-angey ran e ka me minatey wey diye dan de gen-geni te kumbale dan, wey in-uyan dan e diye te lihawangan te kampu sumale te insuhu ni Muwisis kandan.

6Ne migkahiyani ni Muwisis si Aarun wey ka me anak din ne si Iliyasir wey si Itamar, “Kene kew lungku. Tapira niyu ka me bulbul niyu wey kene niyu gisia ka kumbale niyu eyew kene kew egpatey wey eyew kene egkabelu ka Magbebaya ne Manama te langun ne kabuhalan ni Israil. Piru ka me karumaan niyu ne me kabuhalan langun ni Israil, egpakaramag mule te seeye se immannilaban te Manama. ⁷

Ne kene kew pa man-e lihawang te Balungbalung ne Temuwanan. Su emun ke eglihawang kew iya egpatey kew, su in-urdinaan kew e te Magbebaya ne me talagpanubad pinaahi te peg-itisi kaniyu te lana.” Ne intuman dan ka insuhu ni Muwisis kandan.

Ka me tulumanen te me talagpanubad

8Ne migkahiyani te Magbebaya ne Manama si Aarun, ⁹ “Sikeykew wey ka me anak nu ne me lukes, kene egkaayun ne egseled te Balungbalung ne Temuwanan ke nekeinum te binu wey te minsan nekey ne inumen ne egpekewubug. Ke eggimuwen niyu sika, egpatey kew iya. Keilangan ne

¹⁸ + 10:1 Te Hibuwanen: tigsabeka ne sinsir.

egtumanen niyu wey te me kabuhalan niyu ka sika ne tulumanen te ware egtamanan. ¹⁰ Ne keilangan ne egtumaneen niyu ke nekey ka matulus wey ka kene, wey ke nekey ka in-isip ne malinis wey ka in-isip ne malindit. ¹¹ Ne panulua niyu ka duma niyu ne kabuhalan ni Israil te langun ne me tulumanen ne impabehey ku kaniyu ki Muwisis.”

¹² ¹⁹ Migkahi si Muwisis ki Aarun wey te daruwa ne anak din ne nasame, ne si Iliyasir wey si Itamar, “Kua niyu ka egkakeen ne ighalad ne nasame te halad ne intutung. Hilitua niyu seini wey kene niyu tahui te patulin wey diye niyu re keena te lenged te altar, su amana ne matulus seini. ¹³ Keena niyu sika diye te lama ne in-isip ne matulus, su baad niyu iya sika puun te halad ne egtutungen ne para te Magbebeye ne Manama. Sika ka insuhu te Magbebeye keddi. ¹⁴ ²⁰ Piru ka kumeng ne ingkayew wey ka bubun ne impanubad e, egkakeen niyu te taltalaanak minsan hendei ne in-isip ne malinis. Su sika iya ka baad niyu puun te igpanubad para te keupianan te kabuhalan ni Israil. ¹⁵ Ka impanubad ne bubun, wey kumeng ne ingkayew, keilangan ne eg-uyanen dan duma te me tabe ne igpanubad ne egtutungen eyew igdasag te Magbebeye ne Manama. Ne kaniyu ne baad sika te taltalaanak te ware egtamanan sumale te suhu te Magbebeye.”

¹⁶Ne hengkayi te mig-ugsi-ugsi e si Muwisis meytenged te kambing ne igpanubad eyew te peg-awe te sale, wey te pegkanengnengi rin ne natu-

tung bes e seeye, nabelu e sikandin ki Iliyasir wey ki Itamar. Purisu migkahi sikandin, ¹⁷ ²¹ “Mania te ware niyu keena diye te lama te Matulus ne Balungbalung ka impalangesa ne ig-awe te sale? Amana ne matulus sika! Imbehey sika te Magbebeye ne Manama eyew te peg-awe te sale te langun ne kabuhalan ni Israil wey eyew igpalangesa te peglinis te sale te me etew diye te Magbebeye. ¹⁸ Ne puun su ware neuyan diye te Matulus ne Sinabeng ka langesa, keilangan ne ingkeen niyud e perem ka kambing diye te Matulus ne Sinabeng sumale te insuhu ku kaniyu.”

¹⁹Ne migtabak si Aarun ki Muwisis, “Ganna, migpalangesa ka daruwa ne anak ku te ig-awe te sale wey te egtutungen ne igpanubad diye te Magbebeye ne Manama, piru namatey red sikandan se daruwa. Na, egkabennalan bu red ka Magbebeye ke ingkeen ney ka impalangesa te ig-awe te sale te seini ne aldew?” ²⁰ Nabennalan si Muwisis te pegkarineg din te tabak ni Aarun.

Ka me ayam ne in-isip ne malinis wey malindit
(Diy. 14:3-21)

¹¹Ne migkahian te Magbebeye ne Manama si Muwisis wey si Aarun, ² “Kahii nu ka me kabuhalan ni Israil ne ka langun ne mananap kayi te tane, seini re ka egkaayun ne egkeenen: ³ Ka minsan nekey ne ayam ne naperi se sulu wey egsepe-sepe ke egkeen. ⁴⁻⁶ Piru kene niyu keena ka kamil, ka rabbit, wey ke ambew naa. Keilangan ne eg-isipen niyu sika ne malindit su min-

¹⁹ + 10:12-13: Lib 6:14-18.

²⁰ + 10:14-15: Lib 7:30-34.

²¹ + 10:17: Lib 6:24-26.

san ke egsepe-sepe sika ne egkeen piru ware naperi ka sulu. ⁷ Ne ka mahintalunan ne babuy minsan ke naperi ka sulu piru kene egsepe-sepe ke egkeen, sikan naa ka isipa niyu seini ne malindit. ⁸ Kene kew en iya keen te ngalap te sika ne me mananap wey minsan te pegsamsam naan de te nammatey ne me lawa ran. Isipa niyu sika ne malindit.

9“Egkaayun ne egkeenen niyu ka langun ne me ngalap diye te dahat wey te weyig ne due piyapis wey engil. ¹⁰⁻¹² Piru ka minsan nekey ne isda ne ware piyapis wey engil, kene niyu keena. Kene kew degma samsam te nammatey ne lawa ran wey isipa niyu ne malindit sika.

13-19“Seini ka me manuk-manuk ne kene egkaayun ne egkeenen su in-isip ne malindit: me banug, me uwak, me manuk-manuk ne egkeen te napatey ne etew wey ke ayam naa, me dakel ne manuk-manuk ne us-trits, me ekang, me manuk-manuk ne egpandagmang te ngalap diye te weyig, bayaku ne enggaranane te bangkiyud, me tandungan ne bayaku, wey kalapenit.

20“Ka langun ne me uled-uled ne due pakpak wey due hep-at ne me paa, kene egkaayun ne egkeenen. Isipa niyu ne malindit sika. ²¹ Piru, due duma ne egkaayun ne egkeenen niyu, iling te me uled-uled ne due pakpak wey hep-at se me paa ne due mule lelenguan diye te elat-elat te paa wey bubun eyew egpekeum-umbetut dan. ²² Ne seini ka me uled-uled ne eglayang wey egdul-ug ne egkeenen

niyu: me talangas, me tulung-tulung, dalen-ug, wey palahe. ²³ Piru ka duma pad ne me uled-uled ne due pakpak wey hep-at se paa, isipa niyud ne malindit.

24-28“Kene kew samsam te napatey ne ayam ne ware naperi se sulu wey kene egsepe ke egkeen. Kene kew man-e samsam te napatey ne ayam ne hep-at se paa ne due sulu ne igkalus. Isipa niyu sika ne malindit ne me ayam. Minsan hentew ne eggen-gen te napatey ne lawa, keilangan ne egpami-pi te insaluub din, piru eg-isipen ded sikandin ne malindit taman te egkasagkup.

29-31“Ne isipa niyu ne malindit ka me mananap ne egpananap iling te palabasan, me ambew, tuku, palees, buaya, ibid, ammahal wey ambekang. ²² Ka minsan hentew ne eggsamsam te sika ne me mananap ke egpatey, eg-isipen ne malindit taman te egkasagkup. ³² Ne minsan nekey ne egkeuluhan te sika ne me mananap ke egpatey, eg-isipen degma ne malindit, minsan ka me kasangkapan ne kayu, kumbale, laplap te mananap, hinabel ne saku, wey ka minsan nekey ne kasangkapan. Keilangan ne ig-eled seini te weyig, piru eg-isipen ded man-e ne malindit seini taman te egkasagkup. Pegkapenga due, eg-isipen e ne malinis wey egkahamit e man-e. ³³ Ne emun ke diye egkeulug te kuren ne tane ka lawa te napatey ne mananap ne egpananap, ka langun ne tahu kayi eg-isipen degma ne malindit, ne keilangan ne egpeseen e seini. ³⁴ Ne ka minsan nekey ne egkakeen ne egkatihisan te weyig ne egpuun te sika

²² + 11:29-31 Ka duma kayi ne me mananap mahirap ne eg-ileen, su ware kayi te kanta.

ne kuren ne tane, eg-isipen ne malindit degma. Ne ka langun ne egkeinum ne weyig ne tahu te sika ne kuren ne tane, eg-isipen degma ne malindit. ³⁵ Ne ka minsan nekey ne egkeuluhan te napatey ne mananap, eg-isipen ne malindit. Ke iyan egkeuluhan ka kuren wey ke sikan naa se hilituanan, eg-isipen seini ne malindit wey keilangan ne egpeseen. ³⁶ Piru ke iyan egkeuluhan ka belun wey ke sikan naa se inlimuran te weyig, kene sika eg-isipen ne malindit; piru ka minsan hentew ne eg-awe te napatey ne mananap, eg-isipen iya ne malindit. ³⁷ Kene degma eg-isipen ne malindit ka minsan nekey ne beni ne egkeuluhan kayi. ³⁸ Piru ke iyan egkeuluhan ka beni ne in-eled e te weyig, ka sika ne beni, eg-isipen e ne malindit.

³⁹“Ke egkapatey ka minsan nekey ne mananap ne egkakeen, eg-isipen ne malindit ka egpakasamsam kayi taman te egkasagkup. ⁴⁰ Ne ka minsan hentew ne egkuwa wey ke egkeen naa kayi, keilangan ne egpi-pian din ka insaluub din, piru eg-isipen ded sikandin ne malindit taman te egkasagkup.

⁴¹“Kene niyu keena ka langun ne mananap ne egdul-ug te tane, su in-isip ne malindit sika. ⁴² Kene kew man-e keen te egdul-ug wey ke egpananap naa ne mananap ne hep-at se paa wey subla pad, su in-isip ne malindit sika. ⁴³ Ne kene niyu linditi ka pegkeetew niyu. Keilangan ne kene kew egmalindit tenged te me mananap ne in-isip ne malindit. ⁴⁴ ²³ Su sikeddi ka Magbebaye ne Manama

niyu. Keilangan ne egmatulusen niyu ka pegkeetew niyu, su matulus e ma. Purisu kene niyu linditi ka pegkeetew niyu te minsan nekey ne mananap ne egdul-ug te tane. ⁴⁵ Su sikeddiey ka Magbebaye ka impaawe kaniyu puun te lhaptu eyew egkeyimu a ne Manama niyu. Purisu matulusa niyu ka pegkeetew niyu, su matulus e ma.”

⁴⁶Sika ka me tulumanen meytenged te me mananap wey me manuk-manuk wey te langun ne me mananap ne diye te weyig wey diye te tane, ⁴⁷ eyew egkeila niyu ka in-isip ne malindit wey malinis, ka mananap ne egkaayun ne egkeenen wey ka kene egkaayun ne egkeenen.

Ka peglinis te malitan ne miglesutan

¹²Ne migkahiyen te Magbebaye ne Manama si Muwisis, ² “Kahii nu ka me kabuhalan ni Israil, te emun ke due eg-anak te lukes, eg-isipen ka malitan ne malindit taman te pitu ne aldew iling te malitan ne eglangeeseen. ³ ²⁴ Ne keilangan ne egtulian ²⁵ ka bate te igkawalu e ne aldew. ⁴ Pegkapenga kayi, egtetahad pad man-e ka mig-anak te tatelu ne pulu wey tatelu (³³) ne aldew human pad eg-isipa sikandin ne malinis. Te kene pad egkapenga ka peglinis kandin, keilangan ne kene pad egksam-sam sikandin te minsan nekey ne matulus ne kasangkapan wey kene pad egseled diye te Balungbalung.

⁵“Piru ke malitan ka ig-anak din, eg-isipen sikandin ne malindit te daruwa ne simana iling te malitan ne

²³ + **11:44**: Lib 19:2; 1Pid 1:16.

²⁴ + **12:3**: Hin 17:12; Luk 2:21.

²⁵ + **12:3** Egtempuhen ka laplap te pupul te lasu.

eglangeseen. Keilangan ne egtetahad pad man-e sikandin te hen-em ne pulu wey hen-em (66) ne aldew human eg-isipa sikandin ne malinis.

6“Ke egkapenge e ka aldew te peglinis te mig-anak te lukes wey ke malitan naa—eg-uyan sikandin te nati te karniru ne sabeka pad ne leg-un diye te talagpanubad ne diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan. Igpandubad din seini ne egtutungen ne eglagkesan te tukmu wey ke selepati naa ne igpalangesa ne ig-awe te sale. ⁷ Ne igmanubad seini te talagpanubad diye te tangkaan te Magbebaye ne Manama wey igpalangesa eyew iglinis te sale din. Ne egmalinis e sikandin puun te langesa rin te peg-anak din. Sika ka tulumanen te peglinis te malitan ne mig-anak.

8 ²⁶ “Piru ke ware nati te karniru ne igpakabehey rin, eg-uyan naan de sikandin te daruwa ne tukmu wey ke daruwa naa ne selepati; ka sabeka egtutungen ne igpanubad wey ka sabeka, iglinis te sale. Ne egpalangesaan te talagpanubad ka malitan eyew iglinis te sale din wey eg-isipen e sikandin ne malinis.”

Ka me tulumanen meytenged te dalu te laplap

13Ne migkahiyen te Magbebaye ne Manama si Muwisis wey si Aarun, ² “Ke due etew ne due miglebag diye te laplap din, wey ke miglambetug naa wey ke migkekehang naa, ne hendue te egkeyimu ne ibung, keilangan ne eg-uyanen sikandin diye te talagpanubad ne si Aarun wey ke diye naa

te sabeka te me talagpanubad ne me kabuhalan din. ³ Ne egpitawen te talagpanubad ka migbubusuwak. Ne emun ke migmaangkag e ka me bulbul diye te intubuan te busuwak, wey mig-ugseb e seini diye te sapu, ibung naa sika. Ne igpanengneng din e seini wey eg-isipen e ne malindit ka ibungen. ⁴ Piru ke migbubusuwak ka laplap din wey ware ded mig-ugseb ka miglebag diye te sapu wey ware migmaangkag ka bulbul dutu, igpasuwey te talagpanubad sikandin igpeugpe te pitu ne aldew. ⁵ Te igkapitu e ne aldew, egpitawen e man-e te talagpanubad ka miglebag. Ne emun ke egkakita te talagpanubad ne ware seini migdalapdap, igpasuwey pad man-e sikandin igpeugpe te talagpanubad puun te me etew te pitu e man-e ne aldew. ⁶ Te igkapitu e ne aldew, egpitawen e man-e sikandin te talagpanubad. Ne emun ke migkiles e wey ware migdalapdap ka miglebag, igpanengneng e te talagpanubad ne eg-isipen e ne malinis ka seeye ne etew su me busuwak de seini. Keilangan ne egpi-pian e te etew ka insaluub din, wey eg-isipen e sikandin ne malinis. ⁷ Piru ke egdalapdap ka migbubusuwak diye te laplap din, keilangan ne egpawitew pad man-e sikandin te talagpanubad minsan ke nakapanengneng e sikandin ne malinis e. ⁸ Ne egpitawen e man-e sikandin te talagpanubad. Ne emun ke malehet ne migdalapdap ka migbubusuwak, igpanengneng te talagpanubad ne due ibung din wey eg-isipen e sikandin ne malindit.

9“Ke due etew ne due dalu te laplap ne hendue te ibung, keilangan ne eg-uyanen sikandin diye te talag-

²⁶ + 12:8: Luk 2:24.

panubad. ¹⁰ Ne emun ke egkakita te talagpanubad ne due migbubusuwak diye te miglebag ne iyan egpuunan ne migmaangkag ka me bulbul, wey egkakite e ka sapu, ¹¹ ibung naa sika ne naluhey e diye te kandin. Ne igpanengneng e te talagpanubad ne due ibung din wey eg-isipen e ka sika ne etew ne malindit. Kenad igpasuwey sikandin, su natuenan e ne eg-isipen iya sikandin ne malindit. ¹² Piru emun ke egkakita te talagpanubad ne migdalapdap e amana ka dalu te laplap diye te intiru ne lawa te etew—puun te ulu peendiye te paa, ¹³ keilangan ne eg-abayan egpitawa eg-ay-ayari te talagpanubad. Ne emun ke malehet ne migdalapdap e amana ka dalu te laplap din wey migbubusuwak e ka langun ne laplap din, igpanengneng te talagpanubad ne eg-isipen e sikandin ne malinis su busuwak de. ²⁷ ¹⁴ Piru ke egkakita ne migleput e ka sapu din, eg-isipen e sikandin ne malindit. ¹⁵ Piru ke pegpitew te talagpanubad ne migleput ka sapu, igpanengneng din e ne eg-isipen sikandin ne malindit su due dalu rin ne malindit su migleput ka sapu ne iyan palinneu te ibung ne dalu. ¹⁶ Piru ke egkabalbalawan e ka pali wey migmaangkag e, keilangan ne egpapitew man-e sikandin te talagpanubad. ¹⁷ Ne eg-abayan e man-e sikandin te egpitew te talagpanubad. Ne emun ke migmaangkag e ka pali, igpanengneng e te talagpanubad ne eg-isipen e sikandin ne malinis.

18“Ke due etew ne due buu ne neulian e, ¹⁹ wey miglebag e seini wey ke migbubusuwak naa, keilangan

²⁷ + 13:13 Sabeka seini ne dalu ne in-isip te kabuhalan ni Israil ne kene ne malindit su ware ma miglebag wey ke migleput naa ka sapu wey ke ka nane naa, ke kene eg-aween de ka an-anayan ne batek te laplap.

ne igpapitew rin seini diye te talagpanubad. ²⁰ Ne keilangan ne egpitawen seini te talagpanubad. Ke egkakita rin ne mig-ugseb e seini diye te sapu wey migmaangkag e ka bulbul, igpanengneng te talagpanubad ne eg-isipen ne malindit ne etew sikandin su due ibung din ne migbubusuwak. ²¹ Piru ke egkakita te talagpanubad ne ware mig-ugseb diye te sapu wey ware degma migmemaangkag ka bulbul te intubuan, ne bayew e neuli, igpasuwey sikandin te talagpanubad puun te me etew te pitu ne aldew. ²² Ne emun ke migdalapdap seini diye te laplap din, igpanengneng te talagpanubad ne due dalu rin wey eg-isipen e ne malindit; su sika ka palinneu ne due dalu rin ne makaaldeh-haldek. ²³ Piru ke ware seini migdalapdap, wey migbeateg de ka intubuan te buu, keilangan ne igpanengneng te talagpanubad ne eg-isipen sikandin ne malinis.

24“Ne emun ke due etew ne natutung ka laplap wey migmalalab e ka sapu wey ke migbubusuwak naa, ²⁵ keilangan ne igpapitew seini te talagpanubad. Ne emun ke mig-ugseb seini diye te sapu wey migmaangkag e ka me bulbul, ibung naa sika ne diye migtubu te natutung ne laplap. Ne igpanengneng te talagpanubad ne eg-isipen e sikandin ne malindit su due dalu rin ne ibung. ²⁶ Piru emun ke egkakita te talagpanubad ne ware seini mig-ugseb diye te sapu wey ware migmemaangkag ka me bulbul te natutung ne laplap wey bayew e neulii, igsuwey sikandin te talagpanubad puun te me etew te pitu ne

aldew. ²⁷ Te igkapitu e ne aldew, eg-abayan e man-e sikandin egpitawa te talagpanubad. Ne emun ke migdalapdap e ka migbubusuwak diye te laplap din, igpanengneng e te talagpanubad ne due ibung din wey eg-isipen e sikandin ne malindit su duen e ibung din. ²⁸ Piru ke ware migdalapdap wey ke migkiles e seini, miglebag de ka natutung ne laplap. Ne igpanengneng e te talagpanubad ne eg-isipen e sikandin ne malinis su migbebateg de ka natutung.

²⁹“Ke due lukes wey ke malitan naa ne due migtubu ne dalu te laplap diye te ulu wey ke diye naa te bake, ³⁰ keilangan ne igpawitew rin seini te talagpanubad. Ne emun ke mig-ugseb e seini diye te sapu wey migmakalawag e ka bulbul rin wey migmahalat e, igpanengneng te talagpanubad ne eg-isipen ka sika ne etew ne malindit su due ibung ne migtubu diye te ulu rin wey ke bake din naa. ³¹ Ne emun ke egkakita te talagpanubad ne ware mig-ugseb diye te sapu ka migtubu ne dalu te laplap wey warad meitem ne bulbul wey ke sumpe naa, igpasuwey te talagpanubad ka etew ne due migtubu ne dalu te laplap te pitu ne aldew. ³² Te igkapitu e ne aldew, egpitawen e man-e te talagpanubad ka migtubu ne dalu te laplap. Ne emun ke ware seini migdalapdap wey ware migmakalawag ka bulbul wey ke sumpe naa, wey ware man-e seini mig-ugseb te sapu, ³³ eg-eabulug sikandin wey ke egpanumpe naa piru kene din iglagkes ka intubuan te dalu te laplap. Ne iglein sikandin te talagpanubad te pitu e man-e ne aldew. ³⁴ Te igkapitu e man-e ne aldew, egpitawen e man-e te talagpanubad ka migtubu ne dalu te laplap. Ne emun

ke ware seini migdalapdap wey ware mig-ugseb te sapu, igpanengneng e te talagpanubad ne eg-isipen e sikandin ne malinis. Ne egpi-pian din e ka insaluub din, wey eg-isipen e sikandin ne malinis. ³⁵ Piru ke migdalapdap ka migtubu ne dalu te laplap din minsan impakapanengneng e sikandin ne malinis, ³⁶ egpitawen sikandin eg-abayi te talagpanubad. Ne emun ke malehet ne migdalapdap ka kehang diye te laplap din, eg-isipen e sikandin ne malindit. Kenad keilangan ne egpawitew pad ka talagpanubad te bulbul ne egmakalawag. ³⁷ Piru emun ke egkakita te talagpanubad ne ware migdalapdap ka migtubu ne dalu te laplap, wey migtubu e ka meupiya ne bulbul rin wey ke sumpe din naa, neulian naan e seini. Ne igpanengneng e te talagpanubad ne eg-isipen e sikandin ne malinis.

³⁸“Ke due lukes wey ke malitan naa ne due pamuti diye te laplap din, ³⁹ keilangan ne igpawitew rin seini diye te talagpanubad. Ne emun ke kenad egkamemelehan ka pamuti, me kaliskis de seini ne miglepew. Eg-isipen ka sika ne etew ne malinis.

⁴⁰“Ke egkaluluwan ka bulbul te sabeka ne lukes wey egkeupew e sikandin, eg-isipen ded sikandin ne malinis. ⁴¹ Ke egkaluluwan ka panabas din, eg-isipen ded man-e sikandin ne malinis. ⁴² Piru ke due egmalalab ne egbubusuwak diye te naluluwan ne ulu rin, ibung naa seini ne migtubu diye. ⁴³ Ne keilangan ne egpitawen sikandin te talagpanubad, ne emun ke egmalalab wey egmaangkag iling te ibung ka migbubusuwak diye te ulu rin, ⁴⁴ ibung naa iya sika. Keilangan ne ig-

panengneng te talagpanubad ne eg-isipen sikandin ne malindit su due dalu te laplap ne migtubu diye te ulu rin.

45“Ne ka ibungen ne etew, keilangan ne egsaluub te nahisi ne kumbale wey kene egpanugkad wey egdingdingan din ka be-be din, wey egpanguleyi sikandin ne egkahi, ‘Malindit a! Malindit a!’ 46 Eg-isipen sikandin ne malindit taman te kene pad egkeulian ka dalu rin. Ne keilangan ne egsuwey-suwey sikandin wey diye sikandin eg-ugpe te lihawangan te kampu.”

Ka balaud meytenged te abungew

47“Ke due abungew diye te kumbale 28 wey ke diye naa te hinabel 48 ne inhabel puun te minsan nekey, puun te bulbul te ayam, wey ke diye naa te laplap te ayam, wey ke diye naa te minsan nekey ne inggimu puun te laplap te ayam, 49 ne migmeilem-ilem naa wey ke miglahem naa, abungew seini ne migdalapdap, wey keilangan ne igpawitew seini diye te talagpanubad. 50 Ne keilangan ne egpitawen te talagpanubad ka in-abungew, wey iglein din igtahu seini te pitu ne aldew. 51 Te igkapitu e ne aldew, eg-abayan seini egpitawa te talagpanubad. Ne emun ke migdalapdap ka abungew diye te hinabel, diye te inhabel puun te minsan nekey, wey ke diye naa te laplap te ayam, malehet naa seini ne abungew ne egpakarereet wey eg-isipen sika ne malindit. 52

Ne keilangan ne egtutungen te talagpanubad ka manggad, wey ke seeye naa se inhabel puun te minsan nekey, wey ke seeye naa se egpuun te bulbul te ayam, wey ke seeye naa se hinabel,

wey ke seeye naa se minsan nekey ne inggimu puun te laplap te ayam, su abungew seini ne egpakarereet.

53“Piru emun ke egkakita te talagpanubad ne ware migdalapdap ka abungew te minsan nekey ne kumbale, 54 egpapi-pian din ka minsan nekey ne in-abungew wey iglein igtahu seini seled te pitu e man-e ne aldew. 55 Egkataman, eg-abayan seini egpitawa te talagpanubad. Ke migmeilem ded wey miglahem ded ka manggad minsan napi-pian e, eg-isipen ne malindit seini minsan ke ware migdalapdap ka abungew. Sikan naa, keilangan ne egtutungen e seini minsan ke iyan de in-abungew ka diye te tangkaan wey ke diye naa te peka.

56 Piru emun ke egkakita te talagpanubad ne kenad e egkamemelehan ka abungew, te napengaan e te egpi-pi ka manggad, egbindasen din ka in-abungawan diye te manggad wey ke diye naa te laplap te ayam, wey ke diye naa te inhabel puun te minsan nekey. 57 Piru ke eglited ded wey egdalapdap ded ka abungew diye te kumbale, wey ke diye naa te inhabel puun te minsan nekey, wey ke diye naa te laplap te ayam, keilangan ne egtutungen e seini. 58 Piru ke naawe e ka abungew diye te manggad, wey ke diye naa te inhabel puun te minsan nekey, wey ke diye naa te laplap te ayam, te napi-pian e ka manggad, egpi-pian pad man-e eg-abayi seini, wey eg-isipen e seini ne malinis.”

59Sika iya ka tulumanen meytenged te abungew diye te kumbale eyew egkanengnengan ke eg-isipen ne malinis wey ke malindit naa

²⁸ + 13:47 Te Hibuwanen: Ka hinabel ne due dalu ne ibung ne makaalat-halat.

ka minsan nekey ne hinabel ne inggimu puun te bulbul te ayam, wey ke hinabel naa, wey ke inhabel naa puun te minsan nekey, wey ke minsan nekey ne inggimu puun te laplap te ayam.

Ka tulumanen te peglinis te ibungen

14Ne ingkahiyen e man-e te Magbebaya ne Manama si Muwisis, ² ²⁹ “Seini ka me tulumanen te peglinis te etew ne neulian te ibung. Te aldew te peglinis kandin, igpawitew sikandin diye te talagpanubad. ³ Ne eglihawang diye te kampu ka talagpanubad eyew te pegpitew kandin. Ne emun ke egkakita te talagpanubad ne neulian en iya ka etew, ⁴ egpaangayen sikandin te seini: daruwa ne manuk-manuk ne neuyag pad wey inisip ne malinis, sabeka ne sugpang te sidar, malalab-lalab ne hiket, wey sugpang te isupu. ⁵ Egkataman, igpahilang te talagpanubad ka sabeka ne manuk-manuk diye te ampew te kuren ne tane ne inweyihan te egpuun te sebseb. ⁶ Ne egbalakesen te talagpanubad te eggen-gen ka neuyag pad ne manuk-manuk, ka sugpang te sidar, ka malalab-lalab ne hiket, wey ka sugpang te isupu, wey ig-eled din seini diye te langesa te manuk-manuk ne nakaampew te weyig diye te kuren. ⁷ Ne egpabesikan din te langesa te kapapitu ka etew ne eglinisan. Pegkapenga kayi, igpanengneng din e ka etew ne malinis e, wey eglekaan din e ka sabeka ne manuk-manuk. ⁸ Ne egpi-pian te etew ka insaluub din wey egkahisen din ka langun ne bulbul rin, wey egpamanihus sikandin. Ne puun due, eg-isipen e sikandin ne malinis wey egpakaseled e diye te kampu,

piru diye pad sikandin eg-uugpe te lihawangan te Balungbalung din te pitu ne aldew. ⁹ Emun ke egpitu e ne aldew, eg-abayan din e man-e te egkahis ka langun ne bulbul rin, ka sumpe din, wey kiley rin. Egpi-pian din man-e ka insaluub din wey egpamanihus man-e sikandin, wey egmalinis e man-e sikandin.

10“Te igkawalu e ne aldew, keilangan ne eg-uyan sikandin te daruwa ne lukesan ne nati te karniru, wey sabeka ne beyan ne nati te karniru ne sabeka pad ne leg-un wey ware nabalbalangi. Eg-uyan man-e sikandin te tatelu ne kilu ne harina ne amana ne meupiya ne insewuhan te mentika, wey senge-ubab man-e ne mentika. ¹¹ Ne ka talagpanubad ne egpanengneng te malinis e ka etew, iyan eg-uyan te sika ne etew duma te langun ne igpanubad diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan. ¹² Egkataman, egkuen te talagpanubad ka sabeka ne lukesan ne karniru wey ka senge-ubab ne mentika, wey igpanubad eyew igbayad te sale. Ne igkayew rin seini diye te tangkaan te Magbebaya ne Manama eyew igdasag ne egkayawen. ¹³ Ne eggilangen din ka nati te karniru diye te gilanganan ne in-isip ne matulus ne eggilangan te ig-awe te sale wey te egtutungen ne igpanubad. Amana red degma ne matulus ka igpanubad ne igbayad te sale iling te igpanubad ne iglinis te sale, wey iyan egpakakamuney ka talagpanubad. ¹⁴ Egkataman, egkuwa ka talagpanubad te langesa te karniru ne igpanubad wey egpulitan din ka sesel-ayan te igkakawanan ne talinga te etew ne eglinisan, wey iglagkes degma ka timbebakal te kawanen ne

²⁹ + 14:2: Mat 8:4; Mar 1:44; Luk 5:14; 17:14.

belad wey paa te etew. ¹⁵ Egkuwa degma ka talagpanubad te mentika ne diye te ubab wey ig-itis din diye te gibang ne palad din, ¹⁶ ig-eled din dutu ka kemel te igkakawanan ne belad din, wey igpatihis din e seini te kapapitu diye te tangkaan te Magbebaya ne Manama. ¹⁷ Ne ka same te mentika ne diye te palad din, ig-ampew rin igpulis diye te langesa ne impulis din diye te sesel-ayan te igkakawanan ne talinga te etew ne eglinisan, wey iglagkes din degma ka timbepakal te kawanan ne belad wey paa te etew. ¹⁸ Ne ka langun ne nasame te mentika ne diye te palad te talagpanubad, igpulis din diye te ulu te etew ne eglinisan. Ne egpalangesaan sikandin te talagpanubad eyew iglinis te sale din diye te tangkaan te Magbebaya ne Manama.

19“Ne igpanubad te talagpanubad ka igpalangesa eyew iglinis te kalindit te etew. Pegkapenga kayi, eggilangen din ka egtutungen ne igpanubad ²⁰ wey igpanubad din e diye te altar lagkes ka egkakeen ne ighalad. Ne egpalangesa ka talagpanubad eyew iglinis te sale te etew wey eg-isipen e sikandin ne malinis.

21“Piru ke egkaayu-ayu sikandin wey kene egpakabehey te seeye ne igmanubad, egkaayun ne iyan din de igbehey ka nati te karniru eyew igbayad te sale. Egkayawen seini eyew iglinis te sale. Egpakabehey re degma sikandin te sabeka ne kilu te harina ne amana ne meupiya ne insewuhan te mentika eyew ighalad, wey senge-ubab te mentika. ²² Ne egkaayun ne egbehey man-e sikandin te daruwa ne tukmu wey ke daruwa naa ne selepati ke hendei ka

egkaayunan din: ka sabeka para te igpalangesa ne ig-awe te sale, wey ka sabeka, igpanubad ne egtutungen. ²³ Te igkawalu e ne aldew, eg-uyanen din seini langun diye te talagpanubad ne eglinis kandin diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan diye te tangkaan te Magbebaya ne Manama. ²⁴ Ne egkuen te talagpanubad ka nati te karniru ne igpanubad eyew igbayad te sale wey ka senge-ubab ne mentika, wey egkayawen din seini diye te tangkaan te Magbebaya eyew igdasag ne egkayawen. ²⁵ Egkaman, eggilangen din ka nati te karniru ne igpanubad eyew igbayad te sale. Egkuwa sikandin te langesa wey igpulis din diye te sesel-ayan te kawanan ne talinga wey diye te timbepakal te kawanan ne belad wey paa te etew ne eglinisan. ²⁶ Egtahuan degma te talagpanubad ka igkahibang ne palad din te mentika ne diye te ubab, ²⁷ ig-eled din te mentika ka kemel te igkakawanan ne belad din wey igpatihis din e seini te kapapitu diye te tangkaan te Magbebaya ne Manama. ²⁸ Ne ka same te mentika ne diye te palad din, ig-ampew rin igpulis diye te langesa ne impulis din diye te sesel-ayan te igkakawanan ne talinga te etew ne eglinisan wey iglagkes degma ka timbepakal te kawanan ne belad wey paa rin. ²⁹ Ne ka langun ne nasame te mentika ne diye te palad te talagpanubad, igpulis din diye te ulu te etew ne eglinisan. Ne egpalangesa ka talagpanubad eyew iglinis te sale te etew diye te tangkaan te Magbebaya ne Manama. ³⁰ Ne egpanubad ka etew te daruwa ne tukmu wey ke daruwa naa ne selepati ke hendei ka igpakabehey rin: ³¹ ka sabeka, igpalangesa eyew ig-awe te sale, wey ka sabeka, egtutungen ne igpanubad ne eglagkesan te egkakeen ne ighalad.

Ne egpalangesa ka talagpanubad diye te tangkaan te Magbebaye ne Manama eyew iglinis te sale te etew ne eglinisan. ³² Sika ka me tulumanen te etew ne due ibung, ke ware ayam ne igpanubad ne igpakabehey rin eyew egkalinisan sikandin.”

Ka peglinis te abungew diye te baleley

³³Ne migkahiyang te Magbebaye ne Manama si Muwisis wey si Aaron, ³⁴ “Emun ke egpekeuma kew e te inged te Kanaan ne igbehey ku kaniyu, wey ke due baleley diye ne egpaabungawan ku, ³⁵ keilangan ne eggendiye te talagpanubad ka mahinged dutu wey igpangguhud kandin ka abungew. ³⁶ Ne egpitawen e te talagpanubad ka baleley wey egnengnengan ka abungew. Piru te kene pad sikandin eglasud te baleley, igpalihawang din pad ka langun ne diye te seled eyew kene egisipen ne malindit. ³⁷ Emun ke diye te alabat ka abungew wey migmeilem wey migmalalab ka migkepkep diye te me alabat, ³⁸ eglihawang sikandin te baleley wey eglekeban din seini wey kene eglukatan taman te pitu ne aldew. ³⁹ Te igkapitu ne aldew, egpitawen din e man-e seini. Ne emun ke migdalapdap e ka abungew diye te me alabat, ⁴⁰ igpalekat din seeye se me batu ne in-alabat ne in-abungew wey igparegpak diye te lihawangangan te siyudad ne egdegpakan te langun ne in-isip ne malindit. ⁴¹ Egkamatan, egpakahisan din langun ka seled te alabat wey igparegpak dan ka kinahis diye te lihawangangan te siyudad ne degpakanan te malindit. ⁴² Ne egkuwa man-e sikandan te lein ne me batu ne igliwan te me batu ne in-awe, eg-akeban dan te egpulit ka alabat ne nakahisan.

⁴³“Ke eglibed ka abungew te naawe e ka batu, wey nakahisan e wey napulitan e, ⁴⁴ eggendiyaan e man-e seeye te talagpanubad wey egpitawen e man-e. Ke migdalapdap e ka abungew diye te baleley, abungew naa seini ne egpakarereet su eglibedlibed, wey eg-isipen ne malindit seini ne baleley. ⁴⁵ Purisu, igpahuhus din ka baleley wey igparegpak ka langunlangun diye te lihawangangan te siyudad, diye te degpakanan te eg-isipen ne malindit. ⁴⁶ Ne minsan hentew ne egseled te seeye ne baleley ne inlekeban pad, eg-isipen ne malindit taman te egkasagkup, ⁴⁷ wey minsan hentew ne eglipereng wey ke egkeen naa diye te seled te sika ne baleley, keilangan ne egpami-pi te insaluub din.

⁴⁸“Piru ke egkakita te talagpanubad ne warad migdalapdap ka abungew diye te napulitan e, igpanengneng din ne kenad seeye ne malindit su naawe e ka abungew. ⁴⁹ Ne eyew eg-isipen ne malinis ka baleley, egkuwa ka talagpanubad te daruwa ne manuk-manuk, wey sabeka ne sugpang te sidar, wey malalab-lalab ne lubid, wey sugpang te isupu. ⁵⁰ Ne eggimatayan din ka sabeka ne manuk-manuk ne egtayeen ka langesa te kuren ne due weyig. ⁵¹ Ne egbalakesen din te eggen-gen ka sabeka ne sugpang te sidar, wey ka malalab-lalab ne lubid, wey ka sugpang te isupu, wey iglagkes din ka sabeka ne manuk-manuk ne neuyag, wey igeled din ka langun diye te weyig ne due langesa te manuk-manuk ne inggimatayan. Ne egpapesikan din ka baleley te kapapitu. ⁵² Iling due ka peglinis te baleley ne iyan eggamiten ka langesa te manuk, ka weyig, ka neuyag ne manuk-manuk, wey ka kayu ne sidar,

ka sugpang te isupu, wey ka malalabalab ne lubid. ⁵³ Ne eglekaan ka neuyag ne manuk-manuk diye te lihawangan te siyudad. Iling due ka pegpalangesa rin te peglinis te baley ne in-abungew.”

54-56Sika ka me tulumanen meytenged te dalu te laplap iling te me kehang, buu wey ke busuwak naa, wey meytenged te abungew ne diye te manggad, wey ke diye naa te me baley, ⁵⁷ eyew egkanengnengan ke eg-isipen naan e ne malindit wey eg-isipen naan e ne malinis. Sika ka me tulumanen meytenged te dalu ne egtubu te laplap wey te abungew.

Ka me balaud te me dalu ne eglihawang te lawa te etew

15Ne migkahiyan te Magbebaye ne Manama si Muwisis wey si Aarun, ² “Kahii niyu ka me kabuhalan ni Israil: emun ke due eglihawang diye te lebut ³⁰ te lukes tenged te dalu, sika se eglihawang, eg-isipen ne malindit. ³ Ne seini ka tulumanen meytenged te etew ne due eglihawang diye te lebut din, minsan eglihawang wey se kene, eg-isipen ded sikandin ne malindit. ⁴ Ka minsan nekey ne egkeyibatan wey ke egkapinnuwan din naa, eg-isipen degma ne malindit. ⁵ Ne minsan hentew ne egpakasamsam te inggibatan din, keilangan ne egpi-pian din ka insaluub din wey egpamanihus sikandin. Eg-isipen sikandin ne malindit taman te egkasagkup. ⁶ Ka egpakapinnuu te impinnuwan din, keilangan ne egpi-pi te insaluub din wey egpamanihus. Eg-isipen sikandin ne malindit taman te egkasagkup. ⁷ Ne ka egpakasamsam te etew ne due eglihawang diye te lebut, keilangan ne

egpi-pi te insaluub din wey egpamanihus. Eg-isipen sikandin ne malindit taman te egkasagkup. ⁸ Ka minsan hentew ne egkeileban te etew ne due eglihawang diye te lebut, keilangan ne egpi-pi te insaluub din wey egpamanihus. Eg-isipen sikandin ne malindit taman te egkasagkup. ⁹ Ne ka minsan nekey ne sakang ne egkeunturan din, eg-isipen ne malindit. ¹⁰ Ka minsan hentew ne egpakasamsam te napinnuwan te etew ne due eglihawang diye te lebut wey ka eg-uyan te seeye ne kasangkapan, eg-isipen degma ne malindit taman te egkasagkup. Ne keilangan egpi-pian din ka insaluub din wey egpamanihus sikandin. Eg-isipen sikandin ne malindit taman te egkasagkup. ¹¹ Ne emun ke ware nakapanlu-lu te belad din ka etew ne due eglihawang diye te lebut wey nakahen-gen te lein ne etew, keilangan ne egpi-pian te etew ne nahengen ka insaluub din wey egpamanihus. Eg-isipen sikandin ne malindit taman te egkasagkup. ¹² Ne ka kuren ne tane ne egkahen-genan te etew ne due eglihawang diye te lebut, keilangan ne egpeseen, wey ka tahuanan ne kayu ne nahen-genan din, keilangan ne eglu-luan.

13“Ke warad e eglihawang puun te lebut din, egtetahad sikandin te pitu ne aldew human pad sikandin egmalinis. Ne egpi-pian din ka insaluub din wey egpamanihus sikandin, wey egmalinis e sikandin. ¹⁴ Te igkawalu e ne aldew, egkuwa sikandin te daruwa ne tukmu wey ke daruwa naa ne selepati. Ne eggendiye sikandin te tangkaan te Magbebaye ne Manama diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan, wey igbehey rin seini

³⁰ + 15:2 Ka igpasabut te “lebut” iyan se “kuwa te lukes”.

diye te talagpanubad. ¹⁵ Ne igpanubad seini te talagpanubad—ka sabeka, igpalangesa eyew ig-awe te sale, wey ka sabeka, igpanubad ne egtutungen. Ne egpalangesaan te talagpanubad ka sika ne etew diye te tangkaan te Magbebaye eyew te peglinis te sale din tenged te miglihawang te lebut din.

16“Ke due lukes ne eglihawangan te muntus, keilangan ne egpamanihus sikandin piru eg-isipen ded sikandin ne malindit taman te egkasagkup. ¹⁷ Ka me manggad wey ke kasangkapan naa ne laplap te ayam ne natihisan te muntus, keilangan ne egpi-pian. Eg-isipen sika ne malindit taman te egkasagkup. ¹⁸ Ke eggilabet ka lukes te malitan, keilangan ne egpamanihus sikandan se daruwa. Ne eg-isipen ded sikandan ne malindit taman te egkasagkup.

19“Ke eglangeseen ka malitan, eg-isipen sikandin ne malindit taman te pitu ne aldew. Ne ka eggsamsam kandin eg-isipen ne malindit taman te egkasagkup. ²⁰ Ne ka minsan nekey ne egkeyibatan wey egkapinnuwan din, eg-isipen degma ne malindit. ²¹⁻²³ Ka minsan hentew ne eggsamsam te neyibatan din wey ke minsan nekey ne kasangkapan ne napinnuwan din, keilangan ne egpami-pi te insaluub din wey egpamanihus. Eg-isipen sikandin ne malindit taman te egkasagkup. ²⁴ Ke eggilabet ka lukes te eglangeseen, eg-isipen ka lukes ne malindit te pitu ne aldew, wey eg-isipen ne malindit degma ka langun ne neyibatan din.

25“Ke egsubla te pila ne aldew ne eglangeseen ka malitan, wey ke

eglangeseen de due sikandin minsan kene perem ne timpu ne eglangeseen sikandin, eg-isipen sikandin ne malindit iling te tagse bulan ne eglangeseen sikandin. Eg-isipen sikandin ne malindit taman te duen pad langesa rin. ²⁶

Ne ka minsan nekey ne egkeyibatan din wey ke egkapinnuwan din naa te sasangan pad sikandin ne eglangeseen, eg-isipen degma ne malindit iling te tagse bulan ne eglangeseen sikandin. ²⁷ Ka egpakasamsam te seeye ne me kasangkapan, eg-isipen ne malindit degma wey keilangan ne egpami-pi sikandin te insaluub din wey egpamanihus. Eg-isipen sikandin ne malindit taman te egkasagkup. ²⁸

Ke kenad sikandin eglangeseen, egtehad pad sikandin te pitu ne aldew human pad sikandin egmalinis. ²⁹ Te igkawalu e ne aldew, eg-uyan sikandin te daruwa ne tukmu wey ke selepati naa wey eg-uyanen din seini diye te talagpanubad, diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan. ³⁰

Igpanubad seini te talagpanubad—ka sabeka, igpalangesa eyew ig-awe te sale, wey ka sabeka, igpanubad ne egtutungen. Ne egpalangesa ka talagpanubad eyew iglinis te sale din diye te tangkaan te Magbebaye ne Manama tenged su eglangeseen sikandin.”

31Ne impepanpanayan te Magbebaye ki Muwisis wey ki Aarun ka me kabuhalan ni Israil meyitenged te egpakamalindit kandan eyew kene sikandan egkapatey ke egseled te Balungbalung ne Temuwanan ne diye te taliware te kampu ran.

32-33Sika ka tulumanen meyitenged te etew ne in-isip ne malindit tenged su eglihawangan sikandin te muntus wey ke duen naa

eglihawang diye te lebut din, wey meyitenged te malitan ne eglange-seen, wey te lukes ne eggilabet te malitan ne in-isip ne malindit.

Ka aldew te peglinis te sale

16Te migpatey e ka daruwa ne anak ni Aarun tenged su migparani sikandan diye te tangkaan te Magbebaya ne Manama, migkahiyen e te Magbebaya si Muwisis, ² ³¹ “Kahii nu ka suled nu ne si Aarun ne kene egeled egtakuseng diye te Amana ne Matulus ne Sinabeng ne diye te limang te kurtina ne diye ka Tahuanan te Kasabutan. Ke egeled sikandin diye ne egpakakita te katelesan ku pinaahi te gapun diye te ampew te supe ³² te Tahuanan te Kasabutan, egpatey sikandin. ³ Egpakaseled de sikandin diye te Amana ne Matulus ne Sinabeng ke eg-uyan sikandin te turu ne baka ne igpalangesa ne ig-awe te sale wey lukesan ne karniru ne igpanubad ne egtutungen.

4“Keilangan ne egpamanihus sikandin wey igsaluub din ka egpekeiling te kumbale ne malayat se belad, malepet ne salual ne igbunbun te lebut, tabed, wey salakey.

5“Egbuyuan din ka langun ne kabuhalan ni Israil te daruwa ne lukesan ne kambing ne igpalangesa ne ig-awe te sale wey lukesan ne karniru ne igpanubad ne egtutungen. ⁶ Ne keilangan ne igpanubad ni Aarun ka turu ne baka ne igpalangesa eyew ig-awe te sale din wey sale te pamilya rin. ⁷ Egkataman, eg-uyanen

din ka daruwa ne kambing, wey igtahu din diye te tangkaan te Magbebaya ne Manama diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan. ⁸

Ne egpintut-pintut sikandin eyew te pegnengneng ke hendei te daruwa ne kambing ka para te Magbebaya wey hendei ka para ki Asasil. ³³ ⁹ Ne ka kambing ne naalam ne para te Magbebaya, eg-uyanen ni Aarun diye te seled wey igpalangesa rin eyew ig-awe te sale. ¹⁰ Piru ka kambing ne para ki Asasil, igpanubad din diye te Magbebaya piru kene din seini eggimatayan. Ne eglekaan din seini diye te disirtu eyew iglinis te sale te me etew.

11“Ne eg-uyanen ni Aarun ka igpanubad din ne igpalangesa ne ig-awe te sale wey egpalangesa sikandin para kandin mismu, wey te pamilya rin. Te egkeyimatayan din e ka turu ne baka ne igpalangesa eyew ig-awe te sale, ¹² egkuen din ka tahuanan te insinsu wey eggipenuen din te baha ne egpuun te altar ne eg-unturan te egtutungen ne diye te tangkaan te Magbebaya. Ne egkuwa man-e sikandin te daruwa ne kemkem te insinsu ne meemut ne impatamtamanan te eglupet, wey eg-uyanen din seini diye te Amana ne Matulus ne Sinabeng. ¹³ Ne igbukbuk din seini diye te baha ne diye te tangkaan te Magbebaya eyew egkabunbunan te ebel te insinsu ka supe te Tahuanan te Kasabutan eyew kene sikandin egpatey. ¹⁴ Ne egkuwa sikandin te langesa te baka wey ig-eled din te langesa ka kemel rin, wey egpabesikan din ka baad te supe ne diye nakatangke te igsile. Eg-pabesikan din degma te kapapitu ka

³¹ + 16:2: Hib 6:19.

³² + 16:2 Te Hibrwanen: diye te gapun ampew te pinnuwan te himenew.

³³ + 16:8 Kene ne klaru diye te Hibrwanen ne linalahan ke nekey ka igpasabut te Asasil piru masulug ka migpalintutuu ne ngaran seini te busew ne diye mig-ugpe te inged ne ware mig-ugpe.

ampew te supe.

15 ³⁴ “Eggilangen din degma ka kambing ne igpalangesa eyew igawe te sale te keet-etawan. Ne eg-uyanen din ka langesa te kambing diye te Amana ne Matulus ne Sinabeng wey egpabesikan din ka supe te Tahuanan te Kasabutan, iling te inggimu rin te langesa te turu ne baka. ¹⁶ Sika ka eggimuwen ni Aarun te pegpalangesa te peglinis te Amana ne Matulus ne Sinabeng tenged te kalindit te kabuhalan ni Israil wey te langun ne me sale dan, wey te pegsupak dan. Eggimuwen din degma seini diye te nalinditan ne дума ne baad te Balungbalung ne Temuwanan ne diye te taliware dan. ¹⁷ Keilangan ne ware etew diye te Balungbalung ne Temuwanan ke egseled si Aarun diye eyew eglinis te Amana ne Matulus ne Sinabeng taman te eglihawang sikandin. Ne emun ke egpakapalangesa e sikandin eyew iglinis te sale dan te taltalaanak wey te langun ne kabuhalan ni Israil, ¹⁸ eglihawang e sikandin diye wey eggendiye sikandin te altar ne diye te lenged te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan. Ne egkuwa sikandin te langesa te turu ne baka wey te kambing, wey egpulitan din kayi ka me sungey-sungey te altar. ¹⁹ Igpabesik ni Aarun te kemel rin te kappitu ka дума ne langesa diye te altar, wey puun due, egkalinisan e seini wey egmatulus e puun te kalindit te me kabuhalan ni Israil.”

Ka kambing ne eglekaan

20 “Ke egkeimpusan e ni Aarun te egpalangesa ka Matulus ne Sinabeng wey ka Balungbalung ne Temuwanan, wey ka altar, eg-uyanen din e diye te Manama ka neuyag ne kambing ne para ki Asasil. ²¹ Igtel-eb din ka daruwa ne belad din te ulu te kambing wey igpangguhud din ka langun ne sale te kabuhalan ni Israil. Te seini ne paahi, egkaalin ka pegkamalindit dan, wey ka me seyyup dan diye te ulu te kambing. Ne egpalekaan e ni Aarun te me etew ne talagpaleke ka kambing diye te disirtu. ²² Ne egkeuyan e te kambing ka langun ne sale dan diye te diriyui ne inged, su eglekaan ma seini diye te disirtu.

23 ³⁵ “Ne egseled si Aarun te Balungbalung ne Temuwanan wey egluungen din ka insaluub din te migseled wey iggaat din de seini diye te Matulus ne Sinabeng. ²⁴ Ne egpamanihus sikandin diye te Matulus ne Sinabeng, wey igsaluub din ka lerew ne kumbale din. Ne egkaman, eglihawang e sikandin wey egtutungen din e ka kandin ne igpanubad eyew iglinis te sale din, wey ka igpanubad degma te me etew eyew iglinis te sale dan. ²⁵ Ne egtutungen din diye te altar ne tutunganan te igpanubad ka tabe te igpalangesa ne iglinis te sale. ²⁶ Ne ka etew ne talagleke te kambing ne para ki Asasil, keilangan ne egpami-pi te insaluub din, wey egpamanihus te kene pad sikandin egseled diye te kampu. ²⁷ ³⁶ Keilangan ne eg-uyanen diye te lihawangan te kampu wey egtutungen ka nasame ne turu ne baka wey ka kambing ne in-angayan te langesa

³⁴ + 16:15; Hib 9:12.

³⁵ + 16:23; Isi 44:19.

³⁶ + 16:27; Hib 13:11.

eyew iglinis te Matulus ne Sinabeng. Iglagkes te egtutung ka laplap, sapu, wey ka tei te me ayam. ²⁸ Ne seeye se migtutung te same te me ayam, keilangan ne egpami-pi pad te insaluub din wey egpamanihus pad human eglibed diye te kampu.”

Ka Aldew te Pegpasaylu te Sale

²⁹ ³⁷ “Seini ka tulumanen ne eg-ikulen niyu te langun ne timpu: keilangan ne egpuasa kew te igkapitu ne bulan te igkasapulu ne aldew wey kene kew himu te minsan nekey, mahinged ma wey se lapu ne miglemung kaniyu. ³⁰ Su sika ka aldew ne egpalangesaan kew eyew egmalinis kew diye te tangkaan te Magbebaya ne Manama. ³¹ Himeley kew wey peeneng-eneng kew te eggimuwen niyu te sika ne aldew wey puasa kew man-e. Tulumanen seini ne kene egkataman. ³² Ne iyan egpalangesa kaniyu ka egkaalam ne talagpanubad ne eg-itisan te lana ne iyan igliwan te amey rin isip Labew ne Talagpanubad. Igsaluub din ka igsaluub te Labew ne Talagpanubad, ³³ wey egpalangesaan din ka Amana ne Matulus ne Sinabeng wey ka balungbalung ne temuwanan, wey ka altar, wey iglagkes din te egpalangesa ka me talagpanubad wey ka langun ne keet-etawan eyew egmalinis. ³⁴ Ne keilangan ne egtumanen niyu seini ne tulumanen ne egpalangesa te langun ne sale te kabuhalan ni Israil te ware egtamanan wey himuwa niyu seini tagse leg-un.” Ne intuman ni Muwisis ka insuhu te Magbebaya ne Manama kandin.

Ka inged ne eleg ne egpanubaran

¹⁷Ne migkahiyen te Magbebaya ne Manama si Muwisis, ² “Kahii nu si Aarun wey ka me anak din, wey ka langun ne kabuhalan ni Israil ne seini ka igsohu ku kandan: ³ Minsan hentew kandan ne eggilang te baka wey ke nati naa te karniru wey ke kambing naa ne igpanubad, keilangan ne diye din seini eggimuwa te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan eyew igdasag diye te Magbebaya ne Manama. ⁴ Ke diye din seini eggilanga te minsan hendei diye te kampu wey ke diye naa te lihawangan te kampu, nakasale sikandin iling te nakapatey. Ne puun due, egdeldelen e sikandin puun te me karumaan din. ⁵ Ing-gimu seini ne suhu eyew egkeengked ka pegpanubad te kabuhalan ni Israil te minsan hendei. Pegpehet-pehet man-e seini ne ka igpanubad para te keupianan, igbehey diye te me talagpanubad ne diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan ne iyan egpanubad diye te Magbebaya. ⁶ Ne egpatihisan te talagpanubad te langesa te igpanubad ka altar te Magbebaya ne diye dapit te gumawan te Balungbalung. Egtutungen sika wey meemut ka lansi due diye te Magbebaya. ⁷ Su kenad e egpanubad sikan-dan diye te me busew ne kambing ne insimba ran. Tulumanen seini ne ware egtamanan para kandan wey te egginguma pad ne kabuhalan dan.

⁸“Sikan naa, kahii nu sikan-dan ne minsan hentew te kabuhalan ni Israil wey ke lapu naa ne miglemung kandan ne egpanubad te egtutungen ⁹ ne kene dan eg-uyanen diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan eyew igpanubad te Magbebaya ne Manama, ka sika ne etew,

³⁷ + 16:29-34; Lib 23:26-32; Num 29:7-11.

egdeldelen e puun te me karumaan din.”

Ka balaud meytenged te langesa

10³⁸ “Ne emun ke due kabuhalan ni Israil wey ke lapu naa ne miglemung kandan ne egkeen te due langesa, egbalaharen ku sikandin wey egdeldelen e sikandin te me kabuhalan din. ¹¹ ³⁹ Su puun te langesa ka umul te langun ne eggeheyinawa. Ne ka langesa iya ka in-alam ku ne iglinis kaniyu diye te altar. Su ka langesa ne iyan egpuunan te umul, iyan egpakalinis te sale te me etew. ¹² Seini ka egpuunan mania te inlalahan ku ka me kabuhalan ni Israil ne kene egkaayun ne egkeen te langesa ka minsan hentew kandan wey ke me lapu naa ne miglemung kandan.

13“Ka minsan hentew ne kabuhalan ni Israil wey ke me lapu naa ne miglemung kaniyu ne egpanganup wey egpanitingen te egkaayun ne egkeenen, keilangan ne igpatihis din te tane ka langesa te egkeutel rin wey egbunbunan din. ¹⁴ Tenged su egpuun te langesa ka umul te langun ne eggeheyinawa, sikan naa, egbalabahan ku ka me kabuhalan ni Israil ne egkeen te langesa te minsan nekey ne mananap. Ka egkeen te langesa, egdeldelen e puun te me karumaan din.

15“Ka minsan hentew te kabuhalan ni Israil wey ke me lapu naa ne mig-ugpe duma kaniyu ne egkeen te mananap ne napatey re due

wey ke inggimatayan te lein ne mananap, keilangan ne egpami-pi sikandin te insaluub din wey egpamanihus, piru eg-isipen ded sikandin ne malindit taman te egkasagkup. ¹⁶

Piru ke kene din egpi-pian ka insaluub din wey kene egpamanihus, due egkaneem-neem din ne legpad.”

Ka kene ne eleg ne pegpeyilabetey

18Ne migkahiyen te Magbebaya ne Manama si Muwisis, ² “Kahii nu ka me kabuhalan ni Israil te seini: Sikeddiey ka Magbebaya niyu. ³ Kene kew ikul te me hinimuwan te me matig-Ihptu ne mig-ugpaan niyu dengan, wey kene kew ikul te me hinimuwan te me matig-Kanaan ne eg-uyanan ku kaniyu. Kene kew ikul te me batasan dan. ⁴ Tumana niyu ka me suhu ku wey ikula niyu ka me balaud ku kaniyu. Sikeddiey ka Magbebaya ne Manama niyu. ⁵ ⁴⁰ Sikan naa, tumana niyu ka me suhu ku wey ikula niyu ka me balaud ku kaniyu, su ka egtuman due, egkeuyag. Sikeddiey ka Magbebaya.

6“Kene kew hilabet te karumaan niyu pad iya. Sikeddiey ka Magbebaya. ⁷ Kene kew hilabet te iney niyu su egpakapeyilew sika te amey niyu. Iney niyu sikandin; kene niyu sikandin huliri. ⁸ ⁴¹ Ne kene kew hilabet te duwey te amey niyu, su egpakapeyilew sika te amey niyu. ⁹ ⁴² Kene kew hilabet te atebey niyu, minsan ke nekegtalaari kew re te amey wey ke iney naa, minsan ke diye miglesut sikandin te baley niyu wey se ware.

³⁸ + 17:10: Hin 9:4; Lib 7:26-27; 19:26; Diy 12:16,23; 15:23.

³⁹ + 17:11: Hib 9:22.

⁴⁰ + 18:5: Nih 9:29; Isi 18:9; 20:11-13; Luk 10:28; Rum 10:5; Gal 3:12.

⁴¹ + 18:8: Lib 20:11; Diy 22:30; 27:20.

⁴² + 18:9: Lib 20:17; Diy 27:22.

¹⁰ Ne kene kew hilabet te apu niyu ne malitan—apu niyu ma sikandin te anak niyu ne lukes wey se malitan—su egpekeyilew kaniyu sika. ¹¹ Kene kew hilabet te anak te amey niyu te lein ne malitan su atebey niyu red sikandin. ¹² ⁴³ Ne kene kew hilabet te aye niyu su atebey pad iya sikandin te amey niyu. ¹³ Kene kew hilabet te hari te iney niyu ne malitan, su karumaan pad iya sikandin te iney niyu. ¹⁴ Kene kew hilabet te asawa te anggam niyu su egpakapeyilew sika te anggam niyu, wey egkaaye niyu pad man-e ka asawa rin. ¹⁵ ⁴⁴ Kene kew hilabet te ambey niyu su asawa ma sikandin te anak niyu. Keilangan ne kene niyu egguliran sikandin. ¹⁶ ⁴⁵ Ne kene kew hilabet te ipag niyu su egkeyilawan ka suled niyu. ¹⁷ ⁴⁶ Kene niyu peglakita te eggilabet ka anak wey ka iney. Kene kew man-e hilabet te me apu din su amana rin pad iya sikandan wey mareet sika ne himu. ¹⁸ Kene kew duruwey te ipag niyu wey kene kew hilabet kandin su neuyag pad ka asawa niyu wey eyew kene egpekeg-ehet sikandan.

¹⁹ ⁴⁷ “Kene kew man-e hilabet te eglangeseen ne malitan, su in-isip sikandin ne malindit. ²⁰ ⁴⁸ Ne kene kew hilabet te asawa te sengetew eyew kene kew eg-isipen ne malindit. ²¹ ⁴⁹ Kene niyu ipanubad ka me anak niyu diye te diyus-diyus ne si Muluk, su eyew kene egkabaley-baley

ka ngaran te Manama niyu. Sikeddiey ka Magbebaye ne Manama. ²² ⁵⁰ Kene kew hilabet te iling niyu red ne lukes iling te peggulid niyu te malitan, su eg-isipen sika ne malindit. ²³ ⁵¹ Ne sikaniyu se me lukes, kene kew hilabet te mananap eyew kene kew eg-isipen ne malindit. Ne sikaniyu degma se me malitan, kene kew peyilabet te me mananap su eg-isipen iya sika ne malindit.

²⁴“Kene niyu linditi ka pegkeetew niyu te minsan hendei te seeye ne me himu, su sika ka nakalindit te me etew ne egdeldelen ku te ingupaan dan eyew egkasubalan niyu. ²⁵ Tenged te nalinditan dan e ka intiru ne tane, imparusaan ku ka inged dan, purisu narelrel e sikandan. ²⁶ Piru tumana niyu mule ka me suhu ku wey ka me balaud ku, sikaniyu se kabuhalan ni Israil wey ke me lapu naa. Ne kene niyu himuwa ka minsan hendei te seeye se eg-isipen ne malindit ne himu ²⁷ su sika iya ka nakalindit te tane te me etew ne egsubalan niyu. ²⁸ Su emun ke eg-iling kew red kandan, egdeldelen ku degma sikaniyu iling te pegdeldel ku kandan te nekewun-a kaniyu. ²⁹ Minsan henteu ne eggimu te seeye se eg-isipen ne malindit, egdeldelen e puun te me karumaan din.

³⁰“Purisu tanud-tanud kew ne egkatuman niyu ka igpeyimu ku

⁴³ + 18:12-14: Lib 20:19-20.

⁴⁴ + 18:15: Lib 20:12.

⁴⁵ + 18:16: Lib 20:21.

⁴⁶ + 18:17: Lib 20:14; Diy 27:23.

⁴⁷ + 18:19: Lib 20:18.

⁴⁸ + 18:20: Lib 20:10.

⁴⁹ + 18:21: Lib 20:1-5.

⁵⁰ + 18:22: Lib 20:13.

⁵¹ + 18:23: Iks 22:19; Lib 20:15-16; Diy 27:21.

kaniyu, wey kene niyu ilingi ka mallindit ne hinimuwan te me etew ne nekewun-a kaniyu. Kene kew en iya bul-ug himu te iling due su egpakama-lindit sika kaniyu. Sikeddiey ka Magbebaye ne Manama niyu.”

Ka nalein-lein ne me suhu

19Ne migkahiyen te Magbebaye ne Manama si Muwisis, ² ⁵² “Kahii nu ka langun ne kabuhalan ni Israil: Keilangan ne egmatulus kew su matulus a se Magbebaye niyu. ³ ⁵³ Tahura niyu ka iney wey ka amey niyu, wey himeley kew te Aldew te Peggimeley. Sikeddiey ka Magbebaye niyu.

4 ⁵⁴ “Kene kew simba te me diyus-diyus wey ke egpanggimu naa te diyus-diyus ne me putew. Sikeddiey ka Magbebaye niyu.

5“Ke egpanubad kew te igpanubad para te keupianan, keilangan ne eleg ka pegpanubad niyu eyew egdawaten ku sikaniyu. ⁶ Keilangan ne egkasimahan de seini wey ke egkararuan naa. Ne emun ke due egkasame te egkatateluwan e, keilangan ne egtutungen e seini. ⁷ Ke egkeenen niyu seini te egkatateluwan e, kene ku seini egdawaten, su inisip e seini ne malindit. ⁸ Ka minsan hentew ne egkeen due, due egkaneem-neem din ne legpad tenged su imbaley-baley rin ka in-

halad e keddi, sikan naa, egdeldelen e sikandin puun te me karumaan din.

9 ⁵⁵ “Ke eggaani kew, kene niyu re amina wey ke pakilalawi naa. ¹⁰ Kene niyu re man-e amina te egpamupu ka parasan niyu wey ke egpamuruten naa ka neneulug. Pangengeri niyud e seini para te seeye se ware egkeyimu wey te me lapu. Sikeddiey ka Magbebaye ne Manama niyu.

11 ⁵⁶ “Kene kew panakew, kene kew paak-akaley wey ke peub-ubatey naa. ¹² ⁵⁷ Ne kene niyu gamita ka ngaran ku eyew igpamalehet niyu te ubat su ke eggimuwen niyu sika, egkabaley-baley niyu re ka ngaran ku. Sikeddiey ka Magbebaye.

13 ⁵⁸ “Kene niyu le-leiha wey ke panakawi naa ka duma niyu. Kene niyu pasimahi te egbayad ka trabahanti niyu. ¹⁴ ⁵⁹ Kene niyu balbalaya ka kene egdineg ne etew wey kene niyu balabahi ka egbayaan te butud, ke kene, kaaldeki a nikaniyu se Manama niyu. Sikeddiey ka Magbebaye niyu.

15 ⁶⁰ “Kene kew hukum te kene ne eleg ne peggukum eyew te peglapig te egkaayu-ayu wey ke meyaman naa. Ke kene, peg-ilinga niyu te eggukum ka langun. ¹⁶ Kene kew sesalupet te duma niyu. Kene kew himu te minsan

⁵² + 19:2: Lib 11:44-45; 1Pid 1:16.

⁵³ + 19:3: a Iks 20:12; Diy 5:16; b Iks 20:8; Diy 5:12.

⁵⁴ + 19:4: a Lib 26:1; b Iks 20:23; 34:17; Diy 17:25.

⁵⁵ + 19:9-10: Lib 27:15; Diy 24:19-22.

⁵⁶ + 19:11: a Iks 20:15; Diy 5:19; b Iks 20:16; Diy 5:20.

⁵⁷ + 19:12: Iks 20:7; Diy 5:11; Mat 5:33.

⁵⁸ + 19:13: Diy 24:14-15.

⁵⁹ + 19:14: Diy 27:18.

⁶⁰ + 19:15: Iks 23:6-8; Diy 16:19.

nekey ne egpakarereet te duma niyu. Sikeddiey ka Magbebaye.

te Magbebaye eyew iglinis te sale te lukes wey egkapasaylu e ka sale din.

17⁶¹ “Kene kew tetahu te langet te pusung niyu ke due ig-ehet niyu te duma niyu, eyew kene kew eg-pakalagkes kandan te due sale. ¹⁸

⁶² Kene kew suli wey ke ehete naa te duma niyu. Ke kene, geyinawei niyu ka duma niyu iling te peggeyinawa niyu te pegkeetew niyu. Sikeddiey ka Magbebaye.

19⁶³ “Tumana niyu ka me bal-aud ne igpatuman ku kaniyu. Kene niyu paahari ka ayam niyu te lein ne klasi te ayam. Kene niyu pamulei te daruwa ne klasi te beni ka kamet niyu. Kene niyu isaluub ka manggad ne ingimu puun te daruwa ne klasi te hinabel.

20“Ke due lukes ne eggilabet te uripen ne malitan ne duen e egpan-gasawa, piru ware pad nalekat te eg-asawa kandin wey ware pad kaligwan-gan din puun te nekeuripen kandin, keilangan ne egparusaan sikandan. Piru kene de sikandan eggimatayan su ware mem pad kaligwangan te malitan puun te nekeuripen kandin. ²¹ Ne ka lukes ne nekeyilabet, eg-uyan te lukesan ne karniru diye te Magbe-baye ne Manama, diye te gumawan te Balungbalung ne Temuwanan eyew igbayad te sale ne neyimu rin. ²² Ne igpalangesa te talagpanubad ka lukesan ne karniru diye te tangkaan

23“Ke diye kew e te Kanaan wey ke egpamula kew e te minsan nekey ne prutas ne egkakeen, kene kew egkaayun ne egkeen te behas te tatelu ne leg-un. Kene kew pa keen te behas su kene egkaayun. ²⁴ Te igkeep-at ne leg-un, ka langun ne behas, ihalad niyu eyew te pegdayan keddi. ²⁵ Te igkalalimme e ne leg-un, egkaayun e ne egkeenen niyu ka me behas te me prutas wey egmasalig e ka me behas kayi. Sikeddiey ka Magbebaye ne Manama niyu.

26⁶⁴ “Kene kew keen te ngalap te minsan nekey ne duen pad langesa. Ne kene kew panagne wey ke pahane naa. ²⁷ ⁶⁵ Kene niyu abuluhi ka tagse kakiliran te ulu niyu wey kene kew panumpe. ²⁸ Ne kene niyu man-e tulisi ka lawa niyu wey ke pangetebi naa eyew te peglungku te minatey. Sikeddiey ka Magbebaye ne Manama.

29⁶⁶ “Kene niyu ipabaley-baley ka me anak niyu ne me malitan su eg-isipen sikandan ne malindit. Ke eggimuwen niyu sika, egkeempet te malindit ka inged niyu wey egkeelin e ne mareet ka langun. ³⁰ ⁶⁷ Himeley kew te Aldew te Peggimeley, wey kaaldeki niyu ka inged ne egsimbaan niyu keddi. Sikeddiey ka Magbebaye.

⁶¹ + 19:17: Mat 18:15.

⁶² + 19:18: Mat 5:43; 19:19; 22:39; Mar 12:31; Luk 10:27; Rum 13:9; Gal 5:14; San 2:8.

⁶³ + 19:19: Diy 22:9-11.

⁶⁴ + 19:26: a Hin 9:4; Lib 7:26-27; 17:10-14; Diy 12:16,23; 15:23; b Diy 18:10.

⁶⁵ + 19:27-28: Lib 21:5; Diy 14:1.

⁶⁶ + 19:29: Diy 23:17.

⁶⁷ + 19:30: Lib 26:2.